

September 2022

Bilten

**TRIDESET LET
132. GORSKEGA POLKA**

BILTEN TRIDESET LET 132. GORSKEGA POLKA

UREDNIŠKI ODBOR:

Podpolkovnik Tomaž Žbogar
Nadporočnik Matjaž Berčon
Stotnik Aleš Hočevar
Praporščak Aleksander Zupan
Praporščak Silvo Grčar
David Justin

Glavni urednik:

Podpolkovnik Tomaž Žbogar

Odgovorni urednik:

Nadporočnik Matjaž Berčon

Lektoriranje:

Urška Prelog

Oblikovanje in prelom:

Jurko Starc

Fotografije:

Uroš Podlogar, Bruno Toič, Silvo Grčar,
Tadej Žun, Aleš Hočevar, arhiv 132.
gorskega polka

Izdajatelj:

Generalštab Slovenske vojske

Založnik:

Center vojaških šol

Leto izida:

2022

Kraj:

Ljubljana

Elektronska izdaja.

Publikacija je dostopna na <https://dk.mors.si>.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 116857603

ISBN 978-961-7160-03-1 (PDF)

Prispevki, objavljeni v biltenu, niso uradno stališče
Ministrstva za obrambo RS in ne Slovenske vojske.

Objavljeni prispevki so lahko zaradi omejenosti
prostora ali razumljivosti skrajšani in preoblikovani.

VSEBINA:

4 UVODNI NAGOVORI

- 4 Generalmajor dr. Andrej Osterman
- 5 Podpolkovnik Tomaž Žbogar
- 5 Praporščak Aleksander Zupan
- 6 Župan Občine Bled Janez Fajfar
- 6 Predsednik Sveta krajevne skupnosti Bohinjska Bela Anton Jamar

7 VTISI NEKDANJIH POVELJNIKOV

- 7 Prvi poveljnik polkovnik Fedja Vraničar st.
- 7 Polkovnik Janez Cerkovnik
- 8 Brigadir Klemen Medja
- 9 Brigadir dr. Anže Rode
- 9 Polkovnik Robert Klinar
- 10 Polkovnik Aleš Marič
- 11 Podpolkovnik Simon Lindič
- 12 **Vojaško gornišтво v Sloveniji**
(brigadir Janez Kavar)
- 14 **Zgodovina 132. gorskega polka**
(David Justin)
- 16 **Zgodovina vojašnice**
(praporščak Silvo Grčar)
- 18 **Natov center odličnosti za gorsko bojevanje** (polkovnik Borut Flajšman)
- 19 **Gorska šola** (brigadir Klemen Medja, major Bernard Polanec)
- 21 **1. gorska četa** (stotnik Jernej Alič)
- 22 **Poveljniško-logistična četa**
(stotnik Aleš Hočevar)
- 23 **Vojaško gornišтво in izkušnje v 132. gorskem polku** (naddesetnik Robert Božič)
- 24 **Enota vojašnice**
(stotnik Boštjan Sušnik)
- 25 **Pogodbena rezervna sestava**
(poročnik Dalibor Kondić)
- 26 **Vojaško usposabljanje in mednarodno sodelovanje**
(nadporočnik Jaka Bizjak)
- 27 **Reševalna skupina GORE**
(stotnik Aleš Hočevar)
- 29 **132. gorski polk in šport**
(stotnica Mojca Flerin Drevenšek)
- 30 **Tekmovanje oddelkov**
(štabni vodnik Samo Bricelj)
- 32 **Meteorološko opazovanje na Kredarici** (štabni vodnik Rado Jeklar)

v letu 2022 praznujemo trideseto obletnico ustanovitve 132. gorskega bataljona, ki se je pozneje preoblikoval v polk.

Obletnica je priložnost, da se spomnimo namena ustanovitve, delovanja, podpore lokalnih skupnosti in organizacij, s katerimi je in bo tudi v prihodnje sodeloval. Ob tem je treba pogledati tudi v njegovo razvojno perspektivo v spreminjajočem se varnostnem okolju.

Prisotnost in zavedanje pomena vojaških gorskih enot, njihove posebne opreme in oborožitve, načina gorniškega usposabljanja in bojevanja v goratih predelih Slovenije segata že v preteklost. Spomnimo se prve in druge svetovne vojne, organiziranja alpskih izvidniških vodov ter drugih enot v Teritorialni obrambi Republike Slovenije in vojne za Slovenijo leta 1991. Vojaško gorništvu je prepleteno s planinsko in alpinistično tradicijo Slovencev. Zato ni naključje, da je že leta 1992 prišlo do ustanovitve 132. gorskega bataljona v Vojašnici Bohinjska Bela, danes imenovani Vojašnica Boštjana Kekca. Lokacija, na kateri stoji vojašnica, ima dolgo tradicijo.

Za hiter in uspešen razvoj 132. gorskega bataljona, danes polka, je poleg podpore Generalštaba ter drugih enot in poveljstev Slovenske vojske veliko pripomoglo tudi lokalno okolje na Gorenjskem in Primorskem, zlasti Občina Bled ter organizacije in društva, kot so Zveza veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska, Zveza častnikov Slovenije in Združenje vojaških gornikov. Enota je celotno obdobje svojega obstoja mednarodno aktivna in vključena v različne aktivnosti lokalnega okolja, kar veliko prispeva k njeni prepoznavnosti in ugledu Slovenske vojske.

Enota in njena vojaška gorska šola sta veliko prispevali k delovanju sistema zaščite in reševanja, sodelovanja z industrijo pa je omogočilo razvoj opreme za vojaške in civilne potrebe.

Članstvo v Natu je Republiki Sloveniji zagotovilo višjo stopnjo varnosti, Slovenski vojski pa omogočilo, da je izkoristila svoje strokovne potenciale. Z ustanovitvijo Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje v Poljčah je Republika Slovenija prispevala pomemben delež. Stalna prepletenost med 132. gorskim polkom in centrom znatno prispeva k razvoju doktrin, usposabljanja in opreme za gorsko bojevanje.

Mednarodno varnostno okolje se hitro spreminja, zato je tudi naša varnost povezana s potrebo po hitrem prilagajanju za odzivanje na različne vire ogrožanja, od klasičnih do hibridnih. V tem letu se je zaradi vojne v Ukrajini varnostni položaj v Evropi bistveno spremenil. Prav zato bodo v prihodnosti veščine in znanja s področja gorskega bojevanja še kako nujni. 132. gorski polk ima veliko razvojnih možnosti in priložnosti, ki jih lahko izkoristi zaradi predanosti in strokovnosti pripadnic in pripadnikov poklicne in rezervne sestave.

*Generalmajor dr. Andrej Osterman,
načelnik Generalštaba Slovenske vojske med 2014 in 2018*

NAGOVOR POVELJNIKA 132. GORSKEGA POLKA

Spoštovane bralke, spoštovani bralci biltena,

poslanstvo 132. gorskega polka je izvajanje bojnih delovanj v sredo- in visokogorju ter na težje prehodnih terenih v vseh vremenskih razmerah z zmožnostjo izvajanja združenega bojevanja rodov.

Glavna naloga enote je zagotavljanje bojne pripravljenosti. Zato morajo biti viri in energija osredotočeni na usposabljanje za bojevanje. Ob tem so ključni elementi odlična motivacija in neomajna volja, psihofizična pripravljenost, trdni medsebojni odnosi, zaupanje in specialistično znanje.

Za razvoj enote in specialističnega znanja na področju gorskega bojevanja v Slovenski vojski je pomembno ohranjati in krepiti povezanost in sodelovanje med gorskim polkom, gorsko šolo in Natovim centrom odličnosti za gorsko bojevanje.

V polku smo trdno zavezani k spoštovanju tradicije enote, povezanosti z lokalno skupnostjo na Gorenjskem in mednarodni vpetosti enote znotraj Nata in EU. Ohranjati želimo odlično sodelovanje v sistemu zaščite, reševanja in pomoči z vsemi deležniki nacionalnovarnostnega sistema Republike Slovenije.

Poleg stalne sestave v svoje vrste uspešno vključujemo pripadnike pogodbene rezerve. Le skupaj smo in bomo sposobni opraviti vse naloge in uresničevati poslanstvo enote.

Pripadnice in pripadniki polka, še naprej s ponosom nosimo simbola prepoznavnosti in odličnosti – gamsa na rokavih in sivo baretko na glavi. Vsem vam in tistim, ki ste enoti služili v preteklosti, čestitam ob trideseti obletnici!

Za gamse je edina prava pot tista proti vrhu!

*Podpolkovnik Tomaž Žbogar,
poveljnik 132. gorskega polka in Vojašnice Boštjana Kekca od aprila 2022*

Spoštovane pripadnice in spoštovani pripadniki 132. gorskega polka, gamsi,

v veliko čast in ponos mi je, da sem prav ob trideseti obletnici enote njen enotovni podčastnik. Siva baretka ni zgolj naš simbol, temveč tudi naš ponos, ki je izredno prepoznavna doma in v zavezništvu kot trden in zanesljiv partner v vseh nalogah, ki jih opravljamo. V vseh tridesetih letih smo z delom, zanesljivostjo in profesionalnostjo dokazali, da lahko Slovenska vojska in zavezništvo še kako računata na nas, ko nas bosta najbolj potrebovala. Velik ponos enote je oddelek, ki je ob našem jubileju že štirikrat zapovrstjo zmagal na tekmovanju oddelkov. Ta oddelek, ki domuje v 1. gorski četi, je pokazatelj našega bojnega karakterja, moči, volje, poguma, motivacije in vseh naših vrednot, ki jih moramo graditi tudi v prihodnje. Ni me strah prihodnosti, v katero stopamo v teh časih, temveč sem navdan z optimizmom, ker vem, da je 132. gorski polk z gamsi pripravljen na najtežje in enotno zre v prihodnost. Za konec bi rad ponovil besede poveljnika, ki je nekoč poveljeval naši enoti, da je za gamse edina prava pot tista proti vrhu.

*Praporščak Aleksander Zupan,
enotovni podčastnik 132. gorskega polka*

Spoštovani,

iskrene čestitke ob jubileju! Povezanost med vojašnico na Bohinjski Beli in Občino Bled, še bolj pa med zaposlenimi v vojašnici in občani, nikoli ni bila vprašljiva. Za lokalno skupnost je namreč izrednega pomena, da lahko zaupa v sodelovanje z ustanovami na svojem območju, tudi takrat, kadar tako sodelovanje preseže klasične medinstitucionalne povezave in se kaže v povezovanju med ljudmi. Vojašnica na Bohinjski Beli, predvsem pripadniki in pripadnice 132. gorskega polka so vedno razumeli potrebe prebivalcev in prebivalcev Bleda, zlasti so se vedno trudili, da bi sodelovanje potekalo ne le korektno, pač pa tudi z globokim uvidom v življenje skupnosti. Primer, ko je Vrtec Bled med gradbenimi deli kar nekaj časa gostoval v vojašnici, je ena izmed potez vojašnice, ki je Blejci nikoli ne bomo pozabili. Nesebična pomoč v času epidemije, pri selitvi knjižnice in še kje sestavlja vezi med vojaki in vojakinjami ter prebivalci in prebivalkami Občine Bled. Prijatelj, na katerega se lahko zaneseš takrat, ko ga najbolj potrebuješ, je prijatelj za vse življenje.

Verjamem, da so naše vezi, ki jih tkemo iz dneva v dan, lahko vzor za sodelovanje tudi na državni ravni. Ob trideseti obletnici vam želim vse dobro, predvsem pa pozdravljam tudi povezovanje z enotami znotraj članic Nata in drugimi, ki na Bohinjsko Belo pridejo po izkušnje in znanje. Ne morem ocenjevati vašega strokovnega dela, kljub temu pa zaupam in verjamem, da se v vašem sodelovanju z lokalno skupnostjo kaže tudi siceršnja visoka stopnja strokovne usposobljenosti.

Vse dobro in veliko uspeha.

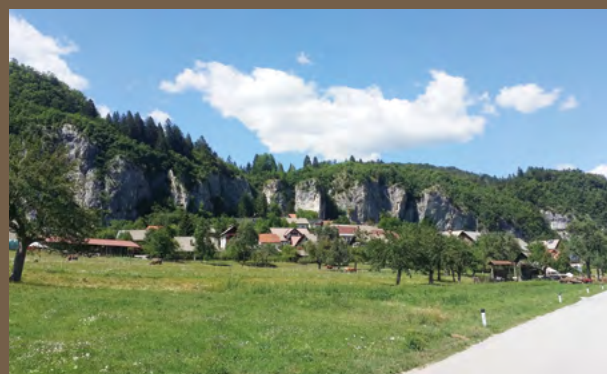
*Janez Fajfar,
župan Občine Bled*

Spoštovani,

na Bohinjski Beli je vojašnica že dolgo. Zadnjih trideset let pa v njej domuje naša, Slovenska vojska, 132. gorski polk. Glede sobivanja z Vojašnico Boštjana Kekca bi omenil le nekaj opaznejših stvari. Med njimi so vsakoletna udeležba vojakov v čistilni akciji, ko vojaki čistijo pohodniško pot na Galetovec. Pri tem počistijo podrast in uredijo pot, primerno za pohodnike. Sem spada tudi temeljito očiščeno plezališče pod Iglico. Na prireditvi Marjetin sejem priskočijo na pomoč s postavitvijo svojih šotorov. Ko se je obnavljala zgradba vrtca, se je blejski vrtec preselil v Vojašnico Boštjana Kekca. Čas, ki so ga otroci preživeli v vojašnici, se jim je nepozabno vtisnil v spomin. Takrat ko je pogorel dom krajanov na Bohinjski Beli, smo imeli Prešernovo proslavo kar v vojašnici. Pomembno je tudi tradicionalno novoletno srečanje vaških seniorjev, ki je bilo dvakrat organizirano v vojašnici, nekajkrat so v vojaški kuhinji kuhali tudi večerjo za to srečanje. Navsezadnje je dan odprtih vrat vojašnice dan, ko od blizu spoznamo vojaško življenje in tehniko. Vožnja z oklepniki je za otroke posebno doživetje, in kadar temu sledita še vojaški pasulj ali šmoren, pa sploh.

Gotovo nisem omenil vsega, pa tudi priložnosti za sodelovanje je še več. Predvsem si ometamo skupno ureditev okolice pod Iglico. Sicer pa je sodelovanje Vojašnice Boštjana Kekca in pripadnikov 132. gorskega polka z Bohinjsko Belo dobro, lahko bi rekli, celo odlično.

*Anton Jamar,
predsednik Sveta Krajevne skupnosti Bohinjska Bela*

PRVI POVELJNIK POLKOVNIK FEDJA VRANIČAR STAREJŠI

Fedja Vraničar starejši

Fedja Vraničar mlajši

Polkovnik Fedja Vraničar, prvi poveljnik 132. gorskega bataljona 32. gorske brigade Slovenske vojske, je vojaško kariero začel kot poveljnik voda v Učnem centru na Igu kot eden izmed prvih častnikov in podčastnikov Teritorialne obrambe 15. maja 1991. Decembra 1991 je prevzel poveljevanje 520. učnemu centru v Šentvidu, kjer je vojaški rok 15. decembra začela služiti prva generacija nabornikov v samostojni Republiki Sloveniji.

Polkovnik Vraničar je poveljevanje 132. gorskemu bataljonu prevzel septembra 1992. Gorski bataljon, v katerem so do leta 2003 služili vojaški rok naborniki, je kmalu postal ena najvidnejših enot doma in v mednarodnem okolju.

Polkovnik Fedja Vraničar je po predaji bataljona opravljal naloge namestnika in poveljnika 3. pokrajinskega poveljstva v Kranju. Leta 1997 je v Rimu šest mesecev opravljal naloge poveljnika prve mednarodne misije Alba v Albaniji, nato pa ostal v Rimu kot prvi obrambni ataše Republike Slovenije v Italiji. Pred napotitvijo na zadnjo dolžnost pred upokojitvijo v Združeno poveljstvo sil Nata v Neaplju je opravljal naloge načelnika sektorja operative na Generalštabu Slovenske vojske.

Po upokojitvi je aktivno sodeloval v Združenju vojaških gornikov Slovenije, v katerem je bil zadnja dva mandata tudi predsednik, in kot član predsedstva Združenja slovenskih častnikov.

*Podpolkovnik Fedja Vraničar ml.,
poveljnik med 2021 in 2022*

VTISI NEKDANJIH POVELJNIKOV

Mineva trideset let, odkar smo septembra 1992 v takratno Vojašnico Bohinjska Bela, zdaj Vojašnico Boštjana Kekca, sprejeli prvo generacijo vojakov nabornikov. Kako dolgo je od tega, pa so spomini še kako živi. Vojašnica je bila popolnoma prenovljena in je zagotavljala idealne razmere za nastanitev in delo. Kadrovsko in materialno smo bili odlično popolnjeni in v nas so živeli zagon, motiviranost in pripravljenost za delo. Prva tri leta smo imeli status bojne enote, v letu 1996 pa smo preizkušali Načrt in program enovitega usposabljanja vojakov in urjenja enot. Zelo naporno obdobje, ki je zahtevalo ogromno truda in energije. To nalogo smo opravili z odliko.

V času, ko sem bil dve leti namestnik in sedem let poveljnik gorskega bataljona ter hkrati poveljnik vojašnice, smo usposobili 23 generacij vojakov gornikov, skupaj okoli šest tisoč, in jih vse zdrave ter žive pospremili s služenja vojaškega roka. Zaključna terenska usposabljanja enot in bataljona smo organizirali na različnih lokacijah širše po goratih predelih Slovenije in tako pripomogli k poznavanju terena in navezavi stikov z lokalnim prebivalstvom. Prav povsod smo naleteli na pristrčen sprejem in še danes, ko jih srečamo, pogrešajo stik z vojsko. V tistem obdobju smo bili protokolarna vojašnica, ki je gostila prek tristo nacionalnih in mednarodnih delegacij, za katere smo pripravili predstavitve, pogostitve in prikazne vaje. Na različnih usposabljanjih smo imeli pripadnike tujih oboroženih sil, med njimi ameriške marinece, kraljeve britanske marinece, madžarske, italijanske, avstrijske, belgijske pripadnike oboroženih sil in še druge. Gostili smo skoraj vse načelnike generalštabov, ministre za obrambo evropskih in drugih držav ter pomembne funkcionarje zveze Nato in EU ter tako, upam trditi, pomembno prispevali, da sta Republika Slovenija in Slovenska vojska članici teh dveh pomembnih povezav.

Ogromno je bilo dodatnih nalog, ki smo jih uspešno opravili, navedel sem samo nekatere. Naš slogan je bil vedno »Hočemo, znamo, zmoremo«. Namenoma pišem v množini, ker smo vse dosežke dosegli skupaj, kot pripadniki gorskega bataljona in Vojašnice Bohinjska Bela. Ponosen sem, da sem bil pripadnik in hkrati poveljnik gorskega bataljona. Že velikokrat sem se nekdanjim sodelavkam in sodelavcem zahvalil za vložen trud, delo in energijo, in naj to storim še danes.

Hvala vam in pristrčne čestitke sedanjim pripadnicam in pripadnikom 132. gorskega polka ob trideseti obletnici obstoja in delovanja.

Ob pomembnem obisku drugega človeka Nata v tistem času v vojašnici se spominjam misli, ki jo je izrekel ob odhodu: »Pretežno ste gorata dežela, imate tradicijo gorskega bojevanja, imate odlično gorsko enoto, ki jo razvijajte še naprej in z njo se promovirajte ter ustvarjajte ugled v Natu, ker mi in vi to potrebujemo.«

*Polkovnik Janez Cerkovnik,
poveljnik med 1996 in 2003*

132. gorski bataljon je 23. decembra 2002 s postrojem 117 pogodbenih pripadnikov rezervne sestave postal prva enota Slovenske vojske, ki je v svoj sestav sprejela prve pripadnike pogodbene rezervne sestave. Postopno so 1. gorski četi, v katero so bili razporejeni prvi pogodbeni rezervisti, sledile preostale čete. Obdobje 2003–2005 je tako močno zaznamovalo uveljavljanje pogodbene rezervne sestave v Slovenski vojski in pri tem je 132. gorski bataljon oral ledino. S svojimi izkušnjami in predlogi je bataljon sooblikoval urejanje in razvoj področja pogodbenih pripadnikov rezervne sestave SV.

Številne naše izkušnje, na primer organizacijo usposabljanj, vodenje administrativnih postopkov vpoklicev in celostno izvedbo usposabljanj, so uporabile druge enote, ki so v svoj sestav dobile pogodbene rezerviste. Veliko izkušenj in predlogov je bilo uporabljenih pri nadgradnji normativnih dokumentov.

V okviru usposabljanj in urjenj smo posebno pozornost namenjali delovanju v gorskem svetu. Štabna urjenja smo usmerjali v analiziranje, pripravo variant delovanja za delovanje v prostoru, ki mu je 132. gorski bataljon prednostno namenjen. Podobno smo usmerjali tudi druga usposabljanja in urjenja v enoti. Leta 2003 se je v Vojašnico Bohinjska Bela vrnila gorska šola, ki je prav tako prispevala k strokovnemu delu na tem področju.

Intenzivno je bilo delo na področju mednarodnega sodelovanja. Največja aktivnost v tem obdobju sta bila

usposabljanje in skupna vaja z britanskimi kraljevimi marinci v slovenskem gorskem svetu. Po izvedenem usposabljanju, ki se je stopnjevalo prek vadbišč v nižinskem delu na območje Jezerskega in Julijskih Alp, je bila izvedena zahtevna zaključna vaja na območju Jelovice. Usposabljanje so visoko ocenili tako britanski kot slovenski inštruktorji, številne izkušnje so bile zanimive tudi za nas.

V 132. gorskem bataljonu smo bili prepričani, da bi bilo smiselno pogodbene pripadnike rezervne sestave povabiti k izvajanju operativnih nalog kot dopolnitev enot stalne sestave SV. Vesel sem, da je pozneje prišlo do uresničitve tega predloga. Prav tako smo bili v enoti prepričani, da enota za svoj razvoj potrebuje del, popolnjen z vojniki stalne sestave. Tudi ta predlog je bil pozneje upoštevan. In še zadnja misel: vključitev v Nato leta 2004 je odprla nove poti. Tako je leto 2005 zaznamoval tudi začetek začetnih analiz možnosti vzpostavitve Natovega Centra odličnosti za gorsko bojevanje, ki se je postopno oblikoval v prihodnjih letih.

*Brigadir Klemen Medja,
poveljnik med 2003 in 2005*

Spoštovani vojaški gorniki,

ob prejemu pobude poveljnika, da smem ob trideseti obletnici 132. gorskega polka podati nekaj razmišljanj, sem bil zelo ponosen. Praznuje enota, ki je v mojem srcu edinstvena, tako kot je edinstvena njena vloga v silah za bojevanje Slovenske vojske.

Enota je namenjena, usposobljena in opremljena za delovanje na težko prehodnem zemljišču, v sredogorju in visokogorju, v zimskih razmerah in ob posebni podpori zračnih sil. Med mojim poveljevanjem v letih 2011 in 2014 se je enota smiselno preoblikovala in posledično doživela velik razvoj.

Iz gorskega bataljona, popolnjenega pretežno z rezervno sestavo, umeščenega v 72. brigado, smo prešli v gorski polk, popolnjen s stalno sestavo, in postali del 1. brigade, kar ste še danes. Prehod ni bil preprost. Tlakovan je bil skozi obdobje sodelovanja na vajah (Takojšen odgovor, urjenja v obliki bojne skupine Gams v Nemčiji) in napotitve v različne mednarodne operacije v miru, od Libanona do Kosova. Izvedli smo vajo Gorski udar, kjer smo oblikovali bojno skupino in se urili v bojevanju v gorskem svetu. Posebnost te zadnje vaje je bil mobilizacijski vpoklic celotnega bataljona, vključno z rezervno sestavo, pri čemer so bili odziv, motivacija in pripravljenost odlični.

Gamsi ste skozi leta vse izzive opravili z odliko. Zato sem ponosen na vas in vi, gamsi, ste lahko ponosni nase. Usojena vam je pot posebnih (elitnih) enot lahke pehote in tako bo tudi v prihodnje.

Gorniški srečno.

*Brigadir dr. Anže Rode,
poveljnik med 2011 in 2014*

Spoštovani gamsi,

v začetku leta 2014 sem prejel odločitev načelnika Generalštaba o začasni postavitvi na dolžnost poveljnika 132. gorskega polka. Odločitev me je presenetila predvsem zaradi dejstva, ker sem večino svoje profesionalne kariere naloge opravljal v drugih sestavah Slovenske vojske. Dolžnost sem sprejel z veseljem in veliko mero odgovornosti. Stopiti na čelo edine gorske enote Slovenske vojske je bil velik motiv in še večja obveza. V naravi vojakov je, da se spoprimemo z vsem, kar nam prinesejo čas in odločitve nadrejenih. Dejal sem si: »No, pa ugriznimo v ta izziv.« In začela se je pot, ki je trajala vse do konca leta 2018. Vsak začetek je nekaj posebnega. Drugo okolje, novi obrazi, znani in neznani izzivi so bili motivatorji za nov začetek in predano delo. Kmalu po mojem prihodu se mi je v poveljniškem timu pridružil praporščak Iztok Racman.

V 132. gorskem polku smo vedeli, s kom in zakaj hodimo ter kam gremo. Vselej so nas spremljali izzivi, za katere se nikoli nismo pretvarjali, da jih ni. Od sebe in drugih sem nenehno zahteval, da se spoprimemo z njimi, in z močno voljo smo jih uspešno premagovali.

Bili smo tam, kjer so nas potrebovali. In kar je najpomembnejše, tam smo bili pravočasno in vedno pripravljene za opravljanje nalog z veliko mero motiviranosti. Naloge smo opravljali profesionalno. Kmalu se je izoblikoval nov slogan: »Z znanjem in izkušnjami za višje cilje.« V tem duhu smo svoje obveznosti opravljali v sklopu rednih vojaških nalog, mednarodnih vojaških operacij in mednarodnih aktivnosti, v sistemu zaščite in reševanja, pa tudi ob drugih namenskih nalogah države. Z delom smo pridobivali nove izkušnje za prihodnost. Svojih ciljev si nismo postavljali na podlagi tega, kaj je najb. Postavljali smo si cilje, ki so bili

pomembni za razvoj enote, ki je zmožna kjer koli delovati v najtežjih razmerah. Na poti smo uresničevali načrtovane zmogljivosti, ki jih je pričakovala Slovenska vojska. Pomemben del delovanja in razvoja polka so bili mednarodno sodelovanje in skupna usposabljanja v gorah s pripadniki vojsk zavezniških in partnerskih držav. Ob tem smo prek civilno-vojaškega sodelovanja izvajali podporo in pomoč vsem večjim športnim tekmovanjem. Občini Bled smo omogočili začasno gostovanje vrtca med prenovo in še veliko bi se dalo naštet.

Siva baretka je in bo ostala simbol, da posameznik pomeni nadstandard v Slovenski vojski. Spoštovani gamsi, ostanite predani svojim ciljem, ostanite predani svojim odločitvam in bodite proaktivni pri pristopih, da jih dosegate.

Ob častitljivem jubileju vam želim, da ostanete ponosni nase in da svoje poslanstvo opravljate s ponosom in zanosom tudi naprej. Prav tako bi se rad zahvalil vsem tistim, ki so med mojim poveljevanjem polku tvorno pisali zgodovino gorskega polka in slovenskega vojaškega gorništv. V čast mi je, da sem lahko del svoje karijerne poti prehodil z vami.

*Polkovnik Robert Klinar,
poveljnik med 2014 in 2018*

»Načelnik se je odločil, da ti zaupa poveljevanje 132. gorskemu polku, razmisli in sporoči,« me je doseglo obvestilo med opravljanjem dolžnosti v Centralnem poveljstvu ameriške vojske v Tampi, v okviru misije/operacije Inherent Resolve (OIR). Zanimiva simbolika, sprejeti poveljevanje specifične enote, ki živi in deluje v gorskem svetu, jaz pa moram odločitev sprejeti na vročih 40 stopinjah in skoraj nič metrih nadmorske višine.

Dejstvo je, da sem jo sprejel in ponosen postal del življenja in zgodovine gorske enote Slovenske vojske, 132. gorskega polka. Ponosen nisem samo zaradi svoje odločitve, ponosen sem zaradi vsakega posameznika in vseh pripadnikov, ki so mi omogočili, da je polk med mojim poveljevanjem uspešno izvajal in opravil vsako nalogo in zadolžitev. Poveljevanje je lahko, kadar te podpira enota. Gamsi, gorniki, sive baretke, izrazi, ki dajo vedeti, da je pred teboj posebna skupina vojakov, najboljši v svojem poklicu, najboljši na več področjih. Ne samo vedeti, da zmorejo, temveč jih tudi videti v višavah, na terenu, kamor običajni vojaki ne dosežejo, pripravljene za boj. Enakovredni in hkrati vzor drugim enotam, tudi tujim vojskam, ki so se usposabljale z nami, v našem svetu, v naših težkih vremenskih in geografskih razmerah. Pot do pridobitve sive baretke ni lahka, vendar sem si postavil cilj, da si jo priborim tako kot vojaki, v predvidenem programu in usposabljanju. In sem jo, kljub dejstvu, da so poleg mene trpeli in se učili vojaki za polovico mlajši od mene. V vojaški karieri sem imel priložnost delati v različnih enotah, na različnih dolžnostih, našitki enot na rokavu so se menjali, le siva baretka je od tistega trenutka dalje stalni in sestavni del moje uniforme.

Gorski polk so spomini, so dogodki, so napor, so veselje, so radost, občasno tudi žalost, predvsem pa so to ljudje. Ljudje, ki zmagujejo na športnih tekmovanjih, ki prinašajo v enoto zlate medalje, pokale in nazive najboljših enot, ljudje, ki zmagujejo na mednarodnih tekmovanjih in s svojim sodelovanjem prispevajo k prepoznavnosti gamsov doma in v svetu. Ampak za tem je veliko truda, odrekovanja, predvsem pa navdušenja, zanesenjaštva in zaupanja v ljudi.

Ni pa lahko biti gams, zlasti ko se spomnim usposabljanja na Soriški planini. Tisto zimo je zapadlo veliko snega z idealnimi razmerami za izvedbo zimskih modulov. Užitek in resnično bistvo gamsov. Vendar so nas ravno take razmere opozorile, da niso vsi rojeni za gamse, da je težko preživeti v snegu, zaupati v izkopani bivak in prenočiti v divjini in mrazu, naslednji dan pa si ponovno nadeti smuči, težke nahrbtnike in nadaljevati fizično in psihično zelo zahtevno terensko usposabljanje. Zato sem si tudi jaz nadel turno opremo in se napotil po njihovih sledih v snegu do vodnega baznega tabora. Iz tega dogodka smo povlekli nekaj zelo dobrih izkušenj.

Žal sem izkusil tudi najbolj žalostni vidik poveljniške funkcije, ko je bilo treba obiskati starše umrlega pripadnika in spregovoriti ob zadnjem slovesu ob grobu. Vendar niti takrat nisem bil sam, na zadnjo pot so ga pospremili njegovi gamsi.

Ob primopredaji poveljevanja je bilo še veliko zamisli, kako izboljšati usposabljanje in napraviti gorski polk še bolj gorski, s tem pa povečati prepoznavnost. Vseeno čas dokazuje, da je gorski polk spoštovan in prepoznaven v Slovenski vojski.

Dragi nekdanji, sedanji in prihodnji pripadniki in pripadnice 132. gorskega polka, bodite ponosni, bodite najboljši, ohranite miren korak v gorah in negujte vrednote svoje enote. Jaz vem, da bom vedno ponosno nosil sivo baretko in se veselil snidenja z vami. Gorniški pozdrav!

*Polkovnik Aleš Marič,
poveljnik med 2017 in 2018*

Med gamsi.

V maju je na moj naslov prispela pobuda za objavo članka v biltenu, ki je pred vami, z vsebino iz časa mojega poveljevanja 132. gorskemu polku. Priznati moram, da sem se znašel v zadregi, ki ni bila posledica pomanjkanja pisateljskega navdiha, temveč preprostega dejstva, da je gradiva med novembrom 2018 in julijem 2021 za kratek članek preprosto preveč.

Naj pišem o aktivnostih, dosežkih in uspehih ter na splošno izjemnih rezultatih na praktično vseh področjih delovanja pripadnikov polka? Potemtakem bi lahko začel z epsko prevlado gamsov na tekmovanju oddelkov, ponavljajočim se osvajanjem prestižne lovorike najboljše športne enote, poseganjem gamsov po medaljah na praktično vseh vojaških tekmovanjih, zmagoslavjem na vojaških zimskih igrah, zmagovalno ekipo Slovenske vojske na Brajnikovem memorialu ter uspešnim zaključkom več skrajnih zimskih gorskih tekmovanj.

Naj se raje osredotočim na usposabljanje, vaje in operativno delovanje? Izjemno uspešno smo organizirali in izvedli mednarodno vojaško vajo Zvezda Triglava, ki smo jo pripadniki stalne in rezervne sestave skupaj z našimi zavezniki dvignili na višjo raven. Prvič smo s skupnimi močmi dosegli končne operativne zmogljivosti ravni voda in ga napotili na misijo, uspešno smo izvedli več usposabljanj inštruktorjev gorskega bojevanja s pripadniki specialnih in pehotnih sil Slovenske vojske ter zaveznikov, pohvale pa so odmevale tako na domačem kot mednarodnem parketu.

Lahko bi zapisal kaj o civilno-vojaškem sodelovanju. Pri uspešni podpori izvedb tekem svetovnega pokala in svetovnega prvenstva v Planici ter na Pokljuki smo z zavzetostjo in profesionalnim odnosom postavili standarde, ki jih bo težko držati, kaj šele preseči. Sodelovanje z lokalnim civilnim okoljem pa je bilo pregovorno odlično, kar kažejo iskreni prijateljski odnosi in številni skupni projekti z blejsko in drugimi občinami iz našega domicila.

Impresivno. Dosežki, ki bi s ponosom navdali vsakega pripadnika enote in vsakega poveljnika. In zagotovo sem izpustil še marsikaj omembe vrednega. Vendar me je še bolj kot opisani uspehi med poveljevanjem polku navduševalo spoznanje, ki me je spremljalo praktično celotno obdobje mojega delovanja med gamsi, da smo vedno bili in ostali kolektiv, da smo zmagovali in tudi izgubljali skupaj, da smo vsi skupaj prispevali k skupnemu cilju graditve kolektivnega duha, da smo povedi vedno začenjali z mi, in ne jaz, in ponotranjili dejstvo, da zmaguje ekipa in da je za odlično izvedbo naloge na prvo mesto vedno treba postaviti enoto.

In ta povezanost, ta kolektivni duh vam je, dragi moji gamsi, ob bojevnem značaju, ki v gorskem polku nikoli ni bil vprašljiv, vrhunski vojaški gorniški izurjenosti in vaši pregovorni gorenjski trmi porok, da bo za gamsse še naprej edina prava pot le tista proti vrhu.

*Podpolkovnik Simon Lindič,
poveljnik med 2018 in 2021*

VOJAŠKO GORNIŠTVO V SLOVENIJI

Gorniki smo menda posebne vrste ljudje. Gorniki v vojaških uniformah še posebej. Vojaki, ki so nas kruti pogoji življenja in preživetja v gorah, garaško delo, mraz, vročina, veter, led, plazovi, neponovljivo lepe stvaritve narave oblikovali v klenost in odločnost, pa tudi v ljudi širokega in odprtega duha, veselja do življenja, ki ga živimo, do dela, ki ga opravljamo.

(Zapisano ob 33. srečanju IAMMS na Bohinjski Beli, 1999.)

Kako hitro beži čas, je bila moja prva misel, ko sem dobil prijazno povabilo, naj napišem nekaj vrstic spominov na formiranje prve gorske enote Slovenske vojske, takrat še TO Republike Slovenije. Pisalo se je leto 1992 ... S sodelavci v takratnem 3. PŠTO Gorenjske v Kranju sem kot načelnik štaba dobil nalogo pripraviti predlog za formiranje gorske brigade Slovenske vojske z aktivnim mirnodobnim jedrom poveljstva brigade in 1. bataljonom nabornikov na služenju vojaškega roka v II. fazi usposabljanja v vojašnici na Bohinjski Beli, danes Vojašnici Boštjana Kekca, in dvema bataljonoma rezervne sestave. V preletu spominov ne bom brskal po podrobnostih datumov, dogodkov in imen. Obuditi poskušam vsebino, o kateri smo takrat razmišljali: kaj, kako, s čim!

Jubileja 132. gorskega polka ne gre gledati le skozi zgodovinsko prizmo, temveč predvsem, kaj je gorska enota Slovenske vojske s svojim formiranjem, obstojem in razvojem spodbudila!

Nobena skrivnost ni, da je bilo formiranje gorske enote vsestransko »obteženo« s predstavami in izkušnjami nekdanje 345. planinske brigade JLA, ki je imela poveljstvo v Kranju in svoje enote – bataljone razporejene po Gorenjskem (Bohinjska Bela, Škofja Loka) in Severnem Primorskem (Bovec, Tolmin). Temu okviru razmišljanj pa je nasprotovala naša vizija, ki je bila veliko bližje Clausewitzevim mislim iz knjige O vojni (Obramba v gorah, Napad v gorah). Žal smo takrat še številni manj vedeli o sodobnih zasnovah gorskih enot modernih vojsk, na primer francoske, španske, ameriške, švicarske. In z »JLA-pristopom« smo prišli navzkriž že kar na začetku, ko smo pospravili s pridevnikom planinska (brigada) in ga zamenjali z izvorno slovenskim nazivom: gorska brigada. Temeljna zamisel našega koncepta gorske enote Slovenske vojske je bila obuditi, vsrkati in uporabiti vse, kar Slovenci nacionalno gorniško in smučarsko zmoremo, znamo in imamo. Tega je v narodovi zgodovini, na geografskem prostoru, kjer smo trdovratno živeli in preživeli že več kot tisočletje, neizmerno veliko. V zgledih iz 2. gorskega polka avstro-ogrske vojske, 1. planinskega polka vojske Kraljevine Jugoslavije, enot slovenskih partizanov, planinskih enot JLA in alpskih izvidniških vodov (ALIV) TO Republike Slovenije. Ponosno in argumentirano lahko zapišem, da bi bile vse naštetje vojaške formacije brez Slovencev vojaško povsem brezzobe.

Od konceptov do usposobljenosti in opreme smo hoteli z gorsko enoto povzeti vse, kar že obstoji v slovenski planinski organizaciji in njenih specialističnih dejavnostih, kot sta alpinizem in reševanje v gorah, ter v slovenskem smučanju. Zagovarjali smo nacionalno šolo planinstva, gorništvu, alpinizma in smučanja, poenoten koncept t. i. vertikalnega manevra, kar je poenostavljeno pomenilo iste tipe transportnih helikopterjev, kot jih uporablja slovenska policija, z njo pa posredno slovenska Gorska reševalna služba. Pri oborožitvi in gorski opremi smo se zanašali na lastne izkušnje ALIV TO RS ter sodobnih deljivih in samozadostnih gorskih enot. Na vojaški vaji Triglav 92 oktobra 1992 na Smokuški planini v Karavankah, na kateri so bili prvič v zgodovini slovenske vojske prisotni tuji vojaški opazovalci (Avstrija, Italija, Nemčija), smo slovensko zamisel bojevanja gorskih enot tudi praktično pokazali. Z uspešno izvedeno vajo smo dobili potrditev zamisli, pa tudi povabilo v Mednarodno združenje vojaških gorskih šol (IAMMS), nekakšen elitni klub. Kmalu za tem je v okviru gorske enote tudi formalno začela svojo uspešno pot gorska šola.

Svoje bolj neposredno ukvarjanje z razvojem gorske enote sem z odhodom na dolžnosti v tujini 1995 prekinil. Dobil pa sem priložnost, da sem lahko razvoj Slovenske vojske in tudi njene gorske enote spremljal še z druge perspektive: kako nas vidijo drugi. Na enem izmed visokih vojaških sprejemov leta 2002 v Washingtonu mi je poveljnik korpusa ameriških marincev general James L. Jones dejal: SLOVENCIMORATE IMETI GORSKO ENOTO ŽE ZARADI SVOJE ZAVIDLJIVE GORNIŠKE TRADICIJE. Približno tri leta po tem, leta 2004, je Slovenijo obiskal ameriški admiral Giambastiani, takratni poveljnik ACT NATO, Natovega poveljstva za transformacijo. Predvsem po zaslugi gorske enote nam je ob novem konceptu formiranja Natovih centrov odličnosti prinesel pobudo za vzpostavitev centra odličnosti za bojevanje v gorah. To je današnji COGB, ki uspešno deluje v Poljčah. Bili smo edina država članica Nata, ki takega namena centra ni predlagala sama, temveč nam ga je predlagalo zavezništvo.

Jubileji so tudi mejniki. Kot je ta tridesetletni jubilej gorske enote Slovenske vojske, 132. gorskega polka. Vendarle je jubilej ob zadovoljstvu in radosti nad doseženim tudi priložnost za razmislek o tem, da nič ni tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše. Temeljna težava gorske enote je bila in je razumevanje njene svojevrstnosti. Predvsem tistih, ki o enoti in njenem razvoju in namenu odločajo, pa tudi tistih, ki tej enoti poveljujejo. Brez resničnega vojaškega gorniškega znanja in izkušenj ter hkratne predanosti in ljubezni do gora v gorskih enotah pri bojevanju v gorah ne gre. Gore, gorski svet, vojaštvo v gorah, to ni služba od sedmih do treh. To je način življenja, iskrena predanost poklicu. Velja za odločujoče – poveljujoče in vojake pripadnike gorskih enot. Enih in drugih in tretjih se je v tridesetih letih na Bohinjski Beli zamenjalo precej. Uspešnih in zadovoljnih, veliko tudi takih, ki to niso bili. Planika, gams, vrv, cepin, smučka ... na emblemi pripadnikov gorskih enot ima po vsem svetu isto in enoznačno simbolično sporočilo. Bodite ponosni, da ste bili, ste ali boste pripadniki gorske enote Slovenske vojske!

Brigadir Janez Kavcar

ZGODOVINA 132. GORSKEGA POLKA

Besede gospoda Milana Kučana, tedanjega predsednika Republike Slovenije, »Danes so dovoljene sanje, jutri je nov dan« so močno zaznamovale prva leta ustanovitve in dela 132. gorskega bataljona, natančneje 1. bataljona 32. gorske brigade. Predvsem je bilo tu veliko zanosa, ki je izhajal iz omenjenih sanj in njihove uresničitve našega naroda o samostojnosti.

Že kmalu po odprtju vojašnice in začetku delovanja bataljona, ki sega v september 1992, so pripadniki takratnega 1. bataljona sodelovali na dvostranski taktični vaji Zelenica 92, na kateri so si prvič v samostojni državi tuji vojaški opazovalci ogledali vajo Slovenske vojske. 1. bataljon je bil sestavljen iz dveh pehotnih planinskih čet, poveljniške čete in čete za ognjeno podporo. Vojaki so na trimesečno specialistično usposabljanje prišli po predhodnem trimesečnem usposabljanju v učnem centru (310. učni center Kranj). Bataljon se je usposabljal za delovanje v vseh terenskih, vremenskih in časovnih razmerah, namenjen pa je bil predvsem delovanju v našem sredogorju in visokogorju, za kar so vojaki morali biti ustrezno opremljeni (posebna oprema za vojake planince). V sestavi poveljniške čete oziroma njenega alpskega izvidniškega voda pa je lahko deloval tudi vod gorskih kolesarjev.

Program usposabljanja bataljona je bil približno enak kot program v drugih bojnih enotah, le da je bil tu največji poudarek na 90-urni alpinistiki, ki se je glede na vremenske razmere delila na zimsko in letno.

Bistvo zimske alpinistike je bilo usposobiti vojaka za hojo in plezanje v snegu in ledu, za varstvo pred snežnimi plazovi in učenje osnov smučanja in turne smuke. Letna alpinistika pa je temeljila na plezanju v kopni steni, reševanju v gorah in premagovanju naravnih ovir z uporabo improvizacij.

Tako usposobljeni pripadniki 1. bataljona so predstavljali aktivni manevrski del 32. gorske brigade, ki je imela v sestavi še dva rezervna prostorska bataljona.

Nadaljnja prizadevanja in aktivnosti gredo proti sodelovanju s tujimi vojskami Severnoatlantskega zavezištva in sosednjimi državami, predvsem Avstrijo, ki ima status nevtralne države, je pa zaradi bogate tradicije delovanja vojaških gorskih enot in nekdanje skupne zgodovine v okviru avstro-ogrskega cesarstva pomemben deležnik tega mednarodnega sodelovanja v okviru programa sodelovanja obmejnih enot.

Navajanje skupnih dogodkov s pripadniki tujih oboroženih sil bi močno odščipnilo prostor, namenjen temu pisanju. Pa vseeno nekaj pomembnejših:

- Predstavniki Slovenske vojske so leta 1995 že drugič sodelovali na Rosentall Marschu v organizaciji 7. lovske brigade. Del predstavnikov je bil iz 1. bataljona 32. gorske brigade. Ta pohod je postal tradicionalen do leta 2008.
- Enote 7. lovske brigade so tradicionalno sodelovale na vsakoletnem patroljnem teku na Pokljuki.
- 1995 smo gostili enoto angleških kraljevih marincev na Pokljuki in 1. bataljon je postal nosilna enota skupnega usposabljanja.
- 1995 smo pripravili in izvedli ogledno vajo ob obisku ameriškega obrambnega ministra Williama J. Perryja. Potem so tu skupna sodelovanja in usposabljanja z ameriškimi marinci leta 1996, na katerih so večinoma sodelovali pripadniki alpskega izvidniškega voda 1. bataljona.
- V letih 1996 in 1998 se je v bataljonu zvrstilo več obiskov predstavnikov zveze Nato, poseben pečat pa je dal obisk takratnega generalnega sekretarja zveze gospoda J. Solane.

Domače usposabljanje se je nekje do leta 1996 delilo na usposabljanje v učnih centrih in bojnih enotah. Z letom 1996 smo kot prvi poskusni bataljon Slovenske vojske prešli na enovito usposabljanje in tako sprejemali na služenje vojaškega roka nabornike za skupen čas sedmih mesecev.

Bataljon je zelo aktivno deloval tudi na športnem področju, kjer je s svojimi pripadniki na različnih športnih področjih nihal bogate športne uspehe vse do današnjih dni. Tako smo postali organizatorji teka Memorial Boštjana Kekca, ki slovi po svoji težavnosti, saj trasa originalne tekaške poti poteka v dolžini 35 kilometrov in z zavirljivo nakopičeno višinsko razliko. Med nami je deloval pokojni vrhunski alpinist Boštjan Kekec, ki se je uvrščal v zlato generacijo jugoslovanskega himalajizma, v katerem so slovenski fantje sestavljali jedro vseh pomembnejših odprav v najvišja gorstva sveta.

Raznovrstnost dogodkov, dela in aktivnosti daje ob polnih obletnicah razne pečate. To se je izkazovalo v velikem številu izurjenih generacij vojakov, v izvedbi četnih in tudi večjih bataljonskih vaj. Prepoznavnost bataljona v tujini se je oblikovala s sodelovanjem pripadnikov tujih vojsk, kar je delno že opisano, lahko pa naštejemo še sodelovanja z vojskami Italije, Nemčije, Madžarske, Hrvaške, Češke ...

Drugo desetletje delovanja bataljona je močnejše zaznamovano s popolnjevanjem in usposabljanjem pripadnikov pogodbene rezerve, ki se je začelo leta 2003. V nekaj letih so bile podrejene enote bataljona (čete) popolnjene s pripadniki pogodbene rezerve, kar v manjši meri traja vse do danes.

Besede ponosa in sanj poveljnika bataljona ob prihajajoči desetletnici 132. gorskega bataljona tako postajajo resničnost. Ob nizanju uspehov je izkazal posebno zahvalo vsem ljudem, ki so živeli in delali v enoti kot bistvenem delu, ki je kljub padcem prispeval k uspehom pri procesu, ki je trajal in delno še traja. Njegovo takratno upanje, da bomo na tem mestu v teh dneh praznovali visoko, že trideseto obletnico obstoja gorske enote SV, lahko samo potrdimo in povemo, da GAMSİ skladno s svojim vodilom še vedno ZNAMO IN ZMOREMO.

David Justin

ZGODOVINA VOJAŠNICE

Vsaka vojaška enota potrebuje vojašnico, v kateri se usposablja, uri in opravlja naloge. Vojašnica je kraj, kjer so nastanjeni pripadniki enote. Vojašnica je središče, kjer se tkejo vezi med vojaki in lokalnim prebivalstvom. Tudi 132. gorski polk jo ima. Vojašnica Boštjana Kekca je edina prava vojašnica na Gorenjskem, namenjena usposabljanju gorskih enot.

Zaradi obrambnih potreb je vojska Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev iskala lokacijo za postavitev vojašnice blizu zahodnih mej. Izbrali so zemljišče med železniško postajo in Savo Bohinjko, na Podklancu pri Bohinjski Beli. Prve stavbe na severnem delu vojašnice so bile postavljene leta 1934, prvi vojaki planinci pa so v vojašnico prišli leta 1936.

Pred začetkom druge svetovne vojne so bili v vojašnici štab, stanovanjska zgradba (2), nastanitveni objekt (2), skladišče (2), objekt (pralnica, tuši, frizerija), objekt (pekarna, stražarnica, garaža, kovačija), delavnice (krojač, mizar, čevljar), ambulanta, kuhinja z jedilnico, kantina, konjušnica (2) in senik. Planinska enota Kraljevine Jugoslavije je bila nastanjena v vojašnici do aprila 1942, ko se je premaknila na dolensko frontno črto (Zupan, Kronika vojašnice od 1927 do 1992).

Vpoklicani rezervisti se leta 1941 niso dovolj močno uprli okupatorju, ki je vojašnico na Bohinjski Beli prevzel in julija tistega leta v njej začel usposablјati rekrute nemške vojske. Nemci so vojašnico delno obnovili in dokupili del zemljišča za vrtnarijo, kjer je danes kuhinja. Od leta 1943 do konca druge svetovne vojne so bile v vojašnici nastanjene 6. šolska gorska enota, dopolnilna enota za zameglitev in četa deželnih strelcev. Število vojakov v vojašnici v tem obdobju je bilo od osemsto do tisoč, občasno tudi do dva tisoč. Ob koncu vojne se je enotam v vojašnici pridružil bataljon divizije Brandenburg. V vojašnici so bili vselej zaposleni domačini, ki so poročali partizanom o stanju. Nemci so vojašnico zapustili brez boja ob koncu vojne maja 1945 (Zupan, Kronika vojašnice od 1927 do 1992).

Do prihoda Jugoslovanske armade so vojašnico za dva meseca zavzeli domačini iz okolice Bleda in Bohinja. Vojašnico je najprej prevzela Majevička brigada, ki je do leta 1949 v vojašnici opravljala obnovitvena dela. Do leta 1952 je bila v vojašnici podoficirska in pešadijska šola Jugoslovanske armade. Od leta 1952 so bili tam ponovno nastanjeni vojaki planinci. V tem obdobju so vojaki veliko sodelovali z vaščani in jim pomagali pri obnovi cest in vodovodov, gašenju požarov in sodelovali na kulturnih prireditvah. Vojska je imela glavni plezalni poligon na Iglici in plezalno steno v vojašnici. Sredi leta 1977 je bila vojašnica preimenovana v Vojašnico narodnega heroja Andreja Žvana - Borisa. Vojaki so v gorsko usposabljanje vključevali tudi konje. V konjušnici vojašnice so jih imeli okrog 60, večinoma haflingerjev. V svinjaku so redili prašiče, ki so jih po letu 1980 dobivali z vojaške farme na Crngrobu. Leta 1949 so vojašnici priključili zemljišče (igrišče, podzemni bunker). Vojašnica je leta 1988 dobila sodobne objekte: kuhinjo (jedilnico, kantino, skladišče), kurilnico, kopalnico, plinsko postajo, čistilno napravo in rezervoar za mazut. V vili sta obratovali tudi splošna in zobna ambulanta. V času nekdanje Jugoslovanske ljudske armade so vojašnici priključili tudi strelišče Mačkovec pri Mlinem na Bledu (Zupan, Kronika vojašnice od 1927 do 1992).

Spomladi 1991 sta slovenska policija in Teritorialna obramba utrdili nadzor nad vojašnico. Ko so vojašnici na dan razglasitve slovenske samostojnosti že drugič odklopili elektriko in telefonsko zvezo, je bil že zjutraj v vojašnici razglašen splošni alarm. Zaradi blokad na cesti v smeri Bleda in Bohinja enote Jugoslovanske armade niso nikdar v celoti zapustile vojašnice. Le delno so sodelovale v akcijah na mejnih prehodih Ljubelj, Hrušica in Korensko sedlo. Vojaki, ki so ostali, so se iz vojašnice lahko premaknili le ob nadzoru slovenske policije in Teritorialne obrambe. Pripadniki Teritorialne obrambe so zasedli vzpetine okrog vojašnice, s katerih so nadzorovali dogajanje v vojašnici, enote Jugoslovanske armade pa so iz vojašnice z orožjem merile na cilje v okolici. V vojašnici ni prišlo do večjih spopadov. Prvi prebegi slovenskih vojakov in častnikov so se začeli 29. junija 1991, kmalu pa so vojašnico po odobritvi zapustili vsi slovenski vojaki. Planinski bataljon se je iz vojašnice umaknil po dogovoru s Teritorialno obrambo. Oborožitev in opremo je ob zapuščanju vojašni-

ce nalagal na železniške vagone na postaji Bohinjska Bela. Prvi konvoj z oborožitvijo je v spremstvu vojakov odšel proti Bosni 10. avgusta 1991. Jugoslovanska armada je vojašnico zapustila sredi oktobra 1991. Večino objektov je zapustila uničenih in izropanih. Vojašnico je prevzela Teritorialna obramba 20. oktobra 1991 (Zupan, Kronika vojašnice od 1927 do 1992).

Vojašnica na Bohinjski Beli je bila po sklepu Ministrstva za obrambo Republike Slovenije ponovno izbrana za usposabljanje vojakov planincev. Razen kuhinje je bila potrebna popolna obnova objektov, ki se je začela leta 1992 in se končala še istega leta. V sklopu obnove so nekatere objekte porušili in zgradili upravno stavbo. Vsi objekti so dobili vodovod in ogrevanje. V vojašnici je 26. junija 1992 začelo delovati poveljstvo gorskega bataljona in poveljstvo 1./32. planinske brigade, prve planinske enote takratne Teritorialne obrambe. Prenovljena vojašnica je postala dom prvih slovenskih vojakov gornikov. Pripadniki gorske enote so bili v vojašnici nastanjeni 29. avgusta 1992, uradno odprtje vojašnice je bilo 21. septembra 1992. Prve slovenske vojake je vojašnica sprejela na usposabljanje 28. septembra 1992. Tistega leta so v vojašnici odprli tudi knjižnico (Zupan, Kronika vojašnice od 1927 do 1992). V vojašnici so leta 1998 prenovili spominsko sobo vojaških gornikov (Balek, Kronika vojašnice od 1992 do 1997). Od obnove leta 1992 so se v vojašnici usposabljale slovenske gorske enote. Slovenski naborniki so se usposabljali od 1992 do 2003. Od 2003 do 2013 pa so se v vojašnici usposabljali rezervisti. Od preoblikovanja Slovenske vojske leta 2013 do danes je v vojašnici nastanjen 132. gorski polk. Od ustanovitve leta 1996 do marca leta 1998, ko se je preselila v vojaški objekt na Pokljuko, je bila v vojašnici nastanjena gorska šola. Ta se je v vojašnico ponovno preselila leta 2014, kjer deluje še danes. Od leta 2005 je v vojašnici nastanjena skupina meteoroloških opazovalcev na Kredarici. V vojašnici je danes nastanjen večji del zmogljivosti GORE, občasno pa je aktivna vojašnična ambulanta Vojaške zdravstvene enote. Vojašnica je bila 24. septembra 2012 preimenovana v Vojašnico Boštjana Kekca, po pripadniku Teritorialne obrambe, veteranu vojne za Slovenijo, alpinistu, poveljniku oddelka in inštruktorju. Pomen vojašnice za razvoj vojaškega gorništvaja se potrjuje s številnimi visokimi obiski domačih in tujih delegacij. Leta 2015 je vojašnica prejela zlato plaketo Občine Bled, ker je med energetske sanacije in prenovo gostila 250 otrok in zaposlenih iz vrtca Bled.

Danes v upravno območje vojašnice spadata vojaška objekta Rudolfa Badjure na Pokljuki in v Poljčah. 132. gorski polk je na vadišču Mačkovec uredil ferato in še vedno izvaja usposabljanja na plezališču Iglica in smučišču Viševnik. V vojašnici imamo sodobno opremljene objekte, prenovljen fitnes, strelišče za zračno puško, športna igrišča in strelski trenažer. Lokacija ima ugodno izhodišče za usposabljanje v bližnjem visokogorju. Želimo si, da bi nam vojašnica še naprej omogočala primerne pogoje za usposabljanje in razvoj vojaškega gorništvaja.

*Praporščak Silvo Grčar,
podčastnik poveljstva 132. gorskega polka*

NATOV CENTER ODLIČNOSTI ZA GORSKO BOJEVANJE

Natovi centri odličnosti, teh je trenutno 28, so neodvisne mednarodne vojaške organizacije, ki so praviloma usmerjene na ozka in specializirana področja ter se pri svojem delu odzivajo na ugotovljene pomanjkljivosti v delovanju Natovih enot in poveljstev. So pomembna vez med operativnimi zmogljivostmi zavezništva in civilnim okoljem ter opravljajo svoje poslanstvo v podporo tem ciljem. Namenjeni so povečanju in izboljšanju ter predvsem učinkovitejši izrabi že oblikovanih zmogljivosti članic in partnerskih držav. Centri odličnosti predstavljajo zmogljivosti, ki Natu, sodelujočim in partnerskim državam zagotavljajo preoblikovanje enot in poveljstev na izbranih vojaških strokovnih področjih, hkrati pa podpirajo njihovo operativno delovanje.

Natov center odličnosti za gorsko bojevanje (NCOGB) deluje kot osrednja ustanova zavezništva za usposabljanje in izobraževanje v gorskem bojevanju ter pripravlja Natove standarde za poenotenje gorskega bojevanja. Ni del Natove poveljniške sestave niti del obrambnih sil države, temveč samostojna mednarodna vojaška organizacija. V nacionalnem in mednarodnem okolju je neposredno vpet v sodelovanje z Natovimi poveljstvi, organizacijami, ustanovami, državami članicami oziroma podpornicami in drugimi udeleženci, ki mu zagotavljajo opravljanje svojega poslanstva.

NCOGB je nastal 25. marca 2015 s podpisom operativnega in funkcionalnega sporazuma o soglasju o ustanovitvi. Štirim državam ustanoviteljicam, in sicer Sloveniji kot državi nosilki ter Hrvaški, Nemčiji in Italiji, ki so države podpornice, ter partnerski državi Avstriji sta se dodatno pridružili še Poljska in Romunija kot državi podpornici. Severnoatlantski svet je 27. novembra 2015 potrdil akreditacijo in center aktiviral kot samostojno mednarodno vojaško telo, ki deluje na ozemlju Slovenije.

Vizija in poslanstvo centra izhajata iz koncepta, katerega oblikovanje in sprejemanje sta v pristojnosti usmerjevalnega odbora. Center predstavlja Natovo osrednjo točko (*hub and a focal point*) stroke na področju gorskega bojevanja. Svoje poslanstvo, ki pomeni pomoč zaveznicam, partnerskim državam in drugim mednarodnim organizacijam za izboljšavo zmogljivosti gorskega bojevanja, uresničuje na ključnih področjih: doktrine in standardi, koncepti in raziskave, izobraževanje in usposabljanje ter učenje iz izkušenj in dobre prakse.

NCOGB je že od začetkov delovanja močno povezan s sedanjim 132. gorskim polkom. Gorske enote Slovenske vojske so bile ves čas baza za nabor kadra, ki ima specifična znanja na področju gorništv in gorskega bojevanja. Osnovni kader ob nastanku NCOGB je tako izhajal iz tedanje gorske šole Slovenske vojske, ki je bila ustanovljena leta 1996. Še pred tem so se slovenski vojaški gorniki kalili v 1. bataljonu 32. gorske brigade, katerega zgodovina sega v leto 1992.

Vse od začetkov delovanja NCOGB je sodelovanje s 132. gorskim polkom zelo tvorno in intenzivno, tako z izmenjavo strokovnega kadra kot tudi s sodelovanjem na vseh večjih dogodkih in aktivnostih obeh enot. To sta edini vojaški organizaciji oz. poveljstvi specializirani za področje gorskega bojevanja in usposabljanja, ki delujeta na ozemlju Republike Slovenije. Zaradi tega je njuno sodelovanje neizogibno in se stalno prepleta ter dopolnjuje, obenem pa je to tudi zagotovilo za prihodnost delovanja gorskih enot.

*Polkovnik Borut Flajšman,
direktor Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje*

GORSKA ŠOLA SLOVENSKE VOJSKE

Gorska šola Slovenske vojske je začela samostojno delovati na začetku leta 1996. Njen nastanek je pomenil nadgradnjo prizadevanj na področju usposabljanja za delovanje v gorskem svetu.

Ob nastanku je bilo kolektivu šole postavljenih nekaj zahtevnih ciljev, med katerimi sta bila najpomembnejša oblikovanje in uveljavitev sistema usposabljanja ter mednarodna uveljavitev zaradi pridobitve polnopravnega članstva v mednarodnem združenju vojaških gorskih šol.

Oba osnovna cilja sta od kolektiva zahtevala intenzivno delo pri nadgrajevanju lastnih kompetenc in pri vzpostavljanju ustreznih pogojev za izvajanje usposabljanj. Le tako je bilo mogoče zagotoviti visoko kakovost in varnost usposabljanj.

Na pot proti polnopravnemu članstvu v mednarodnem združenju vojaških gorskih šol se je gorska šola Slovenske vojske podala že leta 1996, ko je na srečanju združenja v Avstriji pridobila status pridružene članice v svojem prvem letu samostojnega delovanja. Ta dosežek je bil mogoč, ker je temeljil na bogati tradiciji slovenskega gorništvja in na uspešnem delu vojaških gornikov v enotah Slovenske vojske v letih po osamosvojitvi Republike Slovenije.

Do leta 1999 je šola postopno uveljavila svoj sistem usposabljanja in z uspešnimi usposabljanji pripadnikov Slovenske vojske ter pripadnikov tujih oboroženih sil dokazovala svoj uspešen razvoj. Osnovni ravni usposabljanj vojaškega gorništvja so sledila tehnično zahtevnejša usposabljanja in usposabljanja bojevanja v gorskem svetu. Sistem usposabljanj je bil prednostno usmerjen v usposabljanje častnikov in podčastnikov z namenom prenašanja znanj na enote. Skladno z izraženimi potrebami je šola podpirala in včasih izvajala usposabljanja enot za delovanje v gorskem svetu. Vsako novo usposabljanje je zahtevalo temeljite priprave, zoznane izkušnje pa smo vgrajevali v naslednja usposabljanja.

Izjemno pomembno za uspešen razvoj je bilo intenzivno sodelovanje s pripadniki polnopravnih članic združenja vojaških gorskih šol, ki je omogočalo izmenjevanje znanja in izkušenj. Poleg neposrednih učinkov smo se prek teh stikov uspešno promovirali. Krepili smo se tudi prek uspešnega izvajanja usposabljanj za pripadnike tujih oboroženih sil. Ocene kakovosti usposabljanj so bile zelo visoke, zato se je zanimanje za izvajanje usposabljanj za pripadnike tujih oboroženih sil v gorski šoli Slovenske vojske povečevalo, hkrati je kolektiv šole z mednarodnimi usposabljanji pridobil izkušnje in znanja.

Gorska šola je organizirala 33. srečanje mednarodnega združenja vojaških gorskih šol leta 1999.

Program, ki smo ga pripravili, je bil zelo premišljen. V pričakovanju polnopravnega članstva smo začetni del srečanja namenili predstavitvi tega, kaj znamo in zmoremo. V okviru prikaza vojaških gorniških tehnik smo predstavili nekatere naše specifikke, med taktično vajo pa smo prikazali taktično uporabo številnih specialističnih gorniških tehnik. Izvedba obeh aktivnosti je potekala izjemno uspešno in vzbudila med gosti veliko zanimanja ter požela čestitke. Na uradnem delu srečanja, sestanku načelnikov gorskih šol polnopravnih članic združenja,

je bila gorska šola Slovenske vojske soglasno sprejeta v polnopravno članstvo združenja.

Na srečanju smo predlagali, da pripravimo skupni mednarodni vojaški gorniški priručnik, po možnosti v enotnem (angleškem) jeziku, in da v okviru srečanj vedno obravnavamo neko strokovno vsebino ter izmenjamo izkušnje. Oba predloga sta bila sprejeta in tako je gorska

šola Slovenske vojske že na začetku polnopravnega članstva prispevala k nadaljnjemu razvoju združenja.

33. srečanje mednarodnega združenja vojaških gorskih šol je pomenilo dokaz naše sposobnosti, potrditev našega dela in temeljni kamen nadaljnjih razvojnih prizadevanj gorske šole in širših prizadevanj Slovenske vojske na področju razvoja delovanja enot v gorskem svetu.

*Brigadir Klemen Medja,
poveljnik gorske šole med 1996 in 2002*

Gorska šola Slovenske vojske (GORŠ SV) je osrednja izobraževalna ustanova v Slovenski vojski na področju vojaškega gorništvaja in gorskega bojevanja. Ustanovljena je bila leta 1996. Namenjena je organizaciji in izvedbi individualnega usposabljanja ključnega kadra v Slovenski vojski in tujih oboroženih sil s področja vojaškega gorništvaja in gorskega bojevanja ter kolektivnega usposabljanja s področja gorskega bojevanja. GORŠ SV je bila leta 2010 preimenovana v Nacionalni center za gorsko bojevanje in pozneje v Večnacionalni center za gorsko bojevanje, zato se naziv GORŠ SV formalno ni več uporabljal. Leta 2015, ko se je Večnacionalni center za gorsko bojevanje preoblikoval v Natov center odličnosti za gorsko bojevanje (NCOGB) oziroma je bil center akreditiran pri zvezi Nato, se je pojavilo vprašanje, kdo bo v Slovenski vojski prevzel naloge GORŠ SV. Večina inštruktorjev je bila namreč prerazporejena v ta center. Zaradi članstva GORŠ SV v mednarodnih vojaških organizacijah (International Association of Alpine Military Schools – IAAMS in Military Training Initiative Pooling and Sharing – MTI P&S), pa tudi organizacije in izvedbe različnega usposabljanja s področja vojaškega gorništvaja in gorskega bojevanja je bila sprejeta odločitev, da naloge GORŠ SV začasno prevzame edina vojaška gorska enota v Slovenski vojski, 132. gorski polk.

132. gorski polk je v omejenem obsegu nadaljeval organizacijo in izvajanje različnih strokovnih usposabljanj, leta 2017 pa je na strokovnem področju pripravil spremembe na področju izvajanja različnih strokovnih tečajev s področja vojaškega gorništvaja in gorskega bojevanja ter uvedel modularno obliko izvajanja strokovnega usposabljanja (14 različnih modulov). Namen modularnega usposabljanja je zagotoviti lažjo in posledično številčnejšo udeležbo pripadnikov

Slovenske vojske in tujih oboroženih sil ter možnost selektivne udeležbe na strokovnih usposabljanjih, saj so usposabljanja v primerjavi s tečaji v preteklosti razdeljena na več krajših sklopov, ki se na koncu povežejo v celoto. Ali je modularna oblika izvedbe usposabljanja ustrezna, bo pokazal čas. Poleg tega je leta 2020 dopolnil oziroma prenovil Katalog specialističnih individualnih vojaških veščin – GORSKA PEHOTA, nivo 1–4.

132. gorski polk kljub pomanjkanju usposobljenega kadra s področja vojaškega gorništvaja in gorskega bojevanja poskuša opravljati naloge GORŠ SV in ohranjati raven strokovnega znanja, predvsem z željo o ponovnem oblikovanju GORŠ SV, ki bo lahko uresničevala svoje dodeljeno poslanstvo. 132. gorski polk do ponovnega oblikovanja GORŠ SV še naprej v omejenem obsegu organizira in izvaja individualna ter kolektivna usposabljanja s področja vojaškega gorništvaja in gorskega bojevanja.

Gorniški pozdrav.

Major Bernard Polanec

1. GORSKA ČETA

»Za gornike je edina prava pot tista proti vrhu.« To je moto, ki se ga trdno držimo pripadniki 1. gorske čete. Nikoli se ne ustavi, saj se v gorah ustaviti pomeni smrt. Nikoli ne obupaj, saj upanje umre zadnje. Nikoli se ne poleni, saj v gorah lenoba ubija. Ti stavki so globoko zasidrani v zavest vsakega gornika.

Vojak gornik je pehotnik, ki je usposobljen za delovanje na najzahtevnejšem terenu v vseh vremenskih razmerah. Posledično vojak gornik ne pozna toplega šotora, ki ga čaka na koncu zahtevnega dne na terenu, in ne ve, kaj pomeni imeti prevoz od točke A do točke B. Nasprotno, odvisen je samo od sebe, svojega znanja in svoje psihofizične pripravljenosti.

1. gorska četa, kot jo poznamo danes, je luč sveta ugledala 15. maja 2013 ob preoblikovanju Slovenske vojske. Od takrat se pripadniki 1. gorske čete lahko pohvalimo s številnimi uspehi. Če pogledamo le nekaj glavnih dosežkov čete, ne moremo mimo dejstva, da je 1. gorska četa prva posredovala ob migrantski krizi na južni meji leta 2015. Da smo za kontingente Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in na misijah prispevali enote, vse od ravni čete do voda, pa tudi posameznike, ki so prevzemali naloge, od vznika LMT do poveljnika kontingenta. Zagotavljali smo zmogljivost voda TOS. Ničkolikokrat smo izpolnili eno izmed svojih temeljnih nalog in pomagali civilnemu prebivalstvu ob naravnih katastrofah (žled, poplave ...).

Sodelovali smo na več mednarodnih vojaških vajah v Romuniji, Nemčiji, Bolgariji, Avstriji, ZDA, Italiji in na Hrvaškem, kjer smo se udeležili najzahtevnejših gorniških usposabljanj, pa tudi bojnih streljanj do ravni voda. Kot paradnega konja 132. gorskega polka lahko poudarimo vajo Zvezda Triglava, ki je prav gotovo postala ena največjih in najzahtevnejših vaj, ki jih organizirajo enote Slovenske vojske in na kateri pripadniki 1. gorske čete tujcem vsako leto znova dokažemo, da če se želiš v gorah bojevati s

sovražnikom, moraš najprej dobiti bitko z naravo in terenom. O kakovosti in zahtevnosti vaje govori tudi zanimanje tujih vojsk za udeležbo.

Vojaka gornika odlikujejo visoka psihična in fizična pripravljenost, vztrajnost in poleg pehotnega znanja tudi znanje gorniških veščin. Vse to pripomore k temu, da so pripadniki 1. gorske čete od leta 2018 že štirikrat osvojili prvo mesto na mednarodnem tekmovanju oddelkov Slovenske vojske. Ker je to zelo pomembno vojaško tekmovanje Slovenske vojske, smo na ta dosežek še toliko bolj ponosni.

Kaj nam prinaša prihodnost? Kopico novih izzivov ob organiziranju in sodelovanju na različnih mednarodnih vojaških vajah, izvajanje gorniških modulov, prek katerih bomo pridobili nove vojake gornike in posledično inštruktorje gorništvu, podpiranje dogodkov s področja civilno-vojaškega sodelovanja, izvajanje lastnih gorniških in pehotnih usposabljanj, usposabljanje ključnega kadra in seveda veliko operativnih nalog.

Tu nagovarjam vas, moji pripadniki 1. gorske čete. Ponosen sem, da kot vaš poveljnik vsak dan gledam, kako dajete od sebe vse in še več, da so naloge, ki so dodeljene 1. gorski četi, opravljene. Kako poddesetniki prevzimate vodenje oddelkov in to delo opravljate več kot odlično. Kako podčastniki s svojim zagonom, motivacijo in širokim znanjem vlagate v oblikovanje prihodnjih vodij skupin in poveljnikov oddelkov in tako skrbite, da se znanje ne izgublja. Rezultat je več kot očiten. Vsi pripadniki čete si prizadevate, da bi bili še boljši, in se ne vdate malodušju ob preobremenjenosti, pomanjkanju časa za usposabljanje, kopici nevojaških nalog. Kot profesionalci prevzimate in v popolnosti opravite vsako nalogo. In še več, izvedete jih kot ekipa, kohezivna enota, ki drži skupaj do konca. To je ključ do vsake zmage.

Tako dajete zagon tudi meni kot poveljniku in mojim podrejenim, da se tudi mi trudimo biti vsak dan boljši in imamo zagon za boje z mlino na veter zdaj in tiste boje, ki še pridejo. Da se trudimo vsak dan bolj dvigniti bojni značaj čete in živeti skladno z motom 1. gorske čete »FORTIORES UNA – MOČNEJŠI SKUPAJ«.

Srečno, gamsi!

*Stotnik Jernej Alič,
poveljnik 1. gorske čete*

POVELJNIŠKO-LOGISTIČNA ČETA

Gorski polk kot edina enota za gorsko bojevanje v Slovenski vojski potrebuje posebna znanja in veščine za delovanje v podnebni in zemljiščni razmerah gorskega sveta. Pripadniki 132. gorskega polka so vključeni v sistem varstva pred naravnimi nesrečami, ki obsega tudi delovanje v gorskem okolju. Težavno gorsko zemljišče in vreme povečujeta tveganje in omejujeta ter kanalizirata delovanje vojaških enot.

Te aktivnosti enote podpira vojaška logistika. Temeljno poslanstvo vojaške logistike je zagotavljanje materialnih sredstev in storitev, ki oboroženim silam omogočajo izvedbo vojaških operacij. Njen cilj je vzdrževati načrtovane zmogljivosti sil s pravočasno, popolno in nepretrgano logistično podporo (Furlan, 2008, Doktrina vojaške logistike).

Pred preoblikovanjem enot leta 2013 je imel 132. gorski bataljon logistično četo, ki je bila sestavljena iz pripadnikov stalne sestave (STAS) in pripadnikov prostovoljne rezervne sestave (PPRS). Poveljstvu čete je bil pridodan poveljniški oddelek, v sestavi čete so bili vod za oskrbo, vod za tehnično oskrbo, vod za tehnično vzdrževanje, sanitetni vod in transportni vod. Poveljniški oddelek je predstavljal zametke pozneje ustanovljenega alpskega izvidniškega voda.

V prehodnem obdobju med letoma 2011 in 2013 je imela logistična četa v svoji sestavi meteorološke opazovalce, ki so bili za svoje delo nastanjeni na Kredarici. Pozneje so bili prerazporejeni v 15. polk vojaškega letalstva.

S preoblikovanjem Slovenske vojske leta 2013 se je 132. gorski bataljon preoblikoval v 132. gorski polk. Znotraj tega procesa je bila preoblikovana logistična četa. Poveljniško-logistična četa (PLČ) je zdaj sestavljena iz alpskega izvidniškega voda in poveljniško-logističnega voda. Alpski izvidniški vod (AIV) je sestavljen iz dveh izvidniških oddelkov in oddelka ostrostrelcev. Poveljniško-logistični vod je sestavljen iz oddelka zvez, oddelka za transport, oddelka za vzdrževanje ter nastanitvenega oddelka. Pripadnikov prostovoljne rezerve ni več v sestavi PLČ.

S preoblikovanjem se PLČ ni kaj dosti povečala, močno pa se je povečalo stanje v polku, saj smo vzpostavili dve gorski četi, ki nista bili popolnjeni s pogodbeno rezervo. To je pomenilo veliko večje potrebe po logistični podpori, predvsem prevozi in zagotavljanju specialistične gorniške opreme ter sredstev zvez. Žal prerazporeditev materialnih sredstev znotraj SV v času preoblikovanja ni sledila kadrovskim prerazporeditvam, zato smo imeli primanjkljaj naslednjih nekaj let. Dodatno obremenitev je predstavljala SVNKON Unifil, katerega nosilna enota je bila tudi naša.

V tem obdobju so se pokazale potrebe po reorganizaciji prostorov, zato se je četa preselila v drug objekt, prav tako pa so bila preseljena skladišča gorniške opreme v večje in ogrevane prostore. Vzpostavljena je bila delavnica za osebno oborožitev in za kratek čas tudi avtomehanična delavnica, ki pa zaradi kadrovskih primanjkljajev ni več operativna. Žal je skozi zadnja leta prišlo tudi do prerazporejanja kadra iz AIV v druge enote SV, tako imamo zdaj v vodu le peščico pripadnikov, ki lahko opravljajo le individualna usposabljanja in naloge.

Poleg rednih del in nalog ter podpore lastnih enot pripadniki PLČ (prej LOGČ) redno sodelujejo na nacionalnih in mednarodnih vojaških vajah (Gorski udar, Zvezda Triglava, Preskok, Jadranski udar idr.), podpirajo in izvajajo civilno-vojaško sodelovanje (izposoje šotorov, podpora smučarskih skokov, biatlonskih in drugih tekmovanj idr.), podpirajo študentske vojaške tabore ter tabore MO RS in mladi.

V enoti si želimo dodatne kadrovske okrepitve za nemoteno delo v prihodnosti. Na vidiku je ponovno preoblikovanje polka v bataljon, tako da že zremo v prihodnost z vprašanjem, kaj nam bo ta prinesla.

Na koncu še zahvala vsem pripadnikom in poveljnikom čete, ki so pretekla leta omogočili delovanje logistične čete ter tako podpirali delovanje polka in širše.

*Stotnik Aleš Hočevar,
poveljnik Poveljniško-logistične čete*

VOJAŠKO GORNIŠTVO IN IZKUŠNJE V 132. GORSKEM POLKU

Od zaposlitve v Slovenski vojski leta 2009 in po opravljenem temeljnem vojaškem usposabljanju sem bil razporejen v 132. gorski polk. Delo v polku je zanimivo in nikoli dolgočasno. V enoti se usposabljam za bojevanje v gorah, zato sem veliko časa preživel na različnih usposabljanjih in tečajih. Udeležba na vojaških misijah in vajah me je obogatila za pomembne življenjske in delovne izkušnje. Spoznati kulturo in običaje ter ljudi je neprecenljiva izkušnja. Velika preizkušnja je tudi daljša odsotnost od doma.

Med službovanjem v 132. gorskem polku sem se udeležil kar nekaj nacionalnih in mednarodnih vojaških vaj. Največje med njimi so bile Zelenica 2010, NRF 2010, Jekleni udar, Leteči gams, Nemčija 2013 – združeno bojevanje, Jadranski udar, Royal Chamonis in Zvezda Triglava. Od začetka zaposlitve v vojski sem opravil številna vojaška usposabljanja, med katerimi so najvidnejša: tečaj letnega gorništvaja, 1. stopnja padalskega tečaja, tečaj za bojišnega reševalca, usposabljanja za pridobitev vojaške evidenčne dolžnosti izvidnika, vezista in pirotehnikaja, zimski tečaj gorništvaja in pridobitev

naziva vojaški gornik, tečaj za desetnika, usposabljanje za licence za vožnjo vojaških vozil in izpit za kategorijo C ter tečaj za bojišnega reševalca. Čeprav so usposabljanja in delo naporna, pa je nekaj časa namenjeno tudi drugim aktivnostim, kot sta sodelovanje na različnih športnih tekmovanjih in nepogrešljiva jutranja športna vadba. Imel sem se priložnost udeležiti športnih tekmovanj, kot so Kraški maraton, Maraton Radenci, Ljubljanski maraton, Triatlon Bled, Memorial Boštjana Kekca, patroljni tek Pokljuka, tekma alpskih vodov Ca.S.T.A., tekmovanje oddelkov SV, turnosmučarska tekma vodov v Avstriji (Edelweiss Raid) in Nemčiji.

Ni mi žal, da sem se odločil za delo v Slovenski vojski, saj zame to ni le poklic, temveč način življenja. Omogoča mi, da opravljam delo, ki je povezano z mojim življenjskim slogom – preživljanjem časa v naravi in šport. Delo v gorski enoti Slovenske vojske je dinamično, različno in lepo, zato bi ga priporočil vsem, ki imajo radi gore, šport ter jim tečaji in usposabljanja pomenijo izziv.

Naddesetnik Robert Božič

Začetki sedanje enote vojašnice 132. gorskega polka segajo v leto 1992. Takrat je bila Vojašnica Bohinjska Bela obnovljena, jeseni pa je sprejela prve nabornike v takratni 1. gorski bataljon. Ta je deloval v sestavi 32. gorske brigade oziroma 3. pokrajinskega poveljstva Teritorialne obrambe. Do ukinitve (zamrznitve) naborniškega sistema septembra 2003 se je imenovala ZEVOJ (Zaledna enota vojašnice). Leta 2003 se je preimenovala v EVOJ Bohinjska Bela (Enota Vojašnice Bohinjska Bela). Leta 2012 se je Vojašnica Bohinjska Bela preimenovala v Vojašnico Boštjana Kekca (VBK) in s tem tudi EVOJ Bohinjska Bela v EVOJ VBK. Do leta 2013 je delovala pod različnimi poveljstvi: 23. vojaško teritorialno poveljstvo (VTP), poveljstvo enot za podporo (PEP), poveljstvo za podporo (PP).

S preoblikovanjem Slovenske vojske spomladi leta 2013 je Enota vojašnice prešla v sestavo 132. gorskega polka. Obenem se je sestavi gorskega polka priključila še Enota vojaškega objekta Rudolfa Badjure na Pokljuki. Z začetkom delovanja Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje in njegove nastanitve v vojaškem objektu Poljče (VOP) se je 1. januarja 2015 tudi ta vključil v sestavo 132. GORP. Tako se je oblikovala združena Enota vojašnice 132. gorskega polka.

EVOJ 132. GORP že osmo leto deluje na treh lokacijah: na Bohinjski Beli, Pokljuki in v Poljčah. Trenutno ima v svoji sestavi: vodstvo EVOJ (nastanjeno v VBK); dve skupini za upravljanje in vzdrževanje infrastrukture (nastanjeni v VBK in VORB); dve skupini za pripravo hrane (nastanjeni v VBK in VORB); dve skupini za splošno oskrbo in transport (nastanjeni v VBK in VORB) in dve skupini za receptorsko službo in varovanje (VORB in VOP). Do 1. aprila 2021 je enota upravljala tudi strelišče in vadbišče Mačkovec, ki pa je bilo predano v upravljanje Centru za usposabljanje.

Poslanstvo EVOJ 132. gorskega polka je, da zagotavlja prostorsko logistiko v objektih v pristojnosti 132. gorskega polka (VBK, VORB, in VOP), ustrezno vzdržuje infrastrukturo, skrbi za oskrbo in posledično zagotavlja pogoje 132. gorskemu polku pri uresničevanju njegovih ciljev. Hkrati sodeluje pri zagotavljanju počitniške dejavnosti v vojaškem objektu Rudolfa Badjure, ki ponuja kapacitete pripadnikom SV in MO RS, pa tudi drugim posameznikom, skupinam ipd. Enota poleg redne dejavnosti opravlja še lastno dejavnost, kar pomeni, da nekatere storitve zaračunava skladno s cenikom Slovenske vojske.

Pripadniki EVOJ 132. gorskega polka opravljamo naloge strokovno in kakovostno. Ob ugodni rešitvi kadrovskih izzivov smo prepričani, da nam bo uspelo zagotoviti razmere za delo vseh posameznikov in enot na lokacijah, ki jih prostorsko podpira EVOJ 132. gorskega polka.

*Stotnik Boštjan Sušnik,
poveljnik Enote vojašnice*

POGODBENA REZERVNA SESTAVA

Letos mineva trideset let od ustanovitve 132. gorskega polka. Pripadniki s ponosom nosimo gamsa na rokavih, simbol prepoznavnosti in odličnosti. Del polka smo tudi pripadniki prostovoljne pogodbene rezervne sestave, in sicer kot pripadniki 4. gorske čete. Tudi za 4. četo velja moto »Za gamse je edina prava pot tista proti vrhu«.

Kdo sploh smo pripadniki rezervne sestave? Obstajamo ljudje, ki smo drugačni, če smem tako napisati. Smo ljudje, ki imamo radi nove izzive, pustolovščine, odgovornost in radi opravljamo še neko drugo delo. Smo ljudje, ki radi stopimo iz rutine. Del drugačnih, ki radi oblečemo vojaško uniformo z državnim grbom. Smo rezervisti.

Prihajamo iz različnih okolij. Nekateri prihajamo iz mestnih središč, drugi s podeželja. Pridemo od vsepovsod. Opravljamo različne službe. Med nami so rudarji, gozdarji, bankirji, kulturniki, delavci iz industrijskih obratov, tovarn, učilnic, pisarn, trgovin, direktorji. Naš socialni status je različen, naši pogledi na življenje se razlikujejo, naše navade so si različne. Ko oblečemo uniformo, ki jo s ponosom nosimo, postanemo enotni. Takrat ni več pomembno, kaj si delal včeraj, šteje danes in za koga, za Slovenijo!

Zdi se mi, da smo rezervisti stalnica v Vojašnici Bohinjska Bela. V vseh teh letih se je zamenjalo veliko poveljniškega kadra. Mi smo še vedno tukaj. Še vedno opravljamo naloge, ki so nam zaupane. Naloge opravljamo z velikim veseljem, predano, odgovorno, zvesto. Nalog je vsako leto več. Slovenska vojska nam torej zaupa. Od leta 2019, ko nosimo enake uniforme in oborožitev, smo povsem poenoteni s stalno sestavo.

Smo pa rezervisti priča »izumiranju« naše vrste. Žal. Vedno manj nas je. Podmladka ni, nekateri niso podaljšali pogodb. Razumem jih. Vsi delodajalci nimajo posluha, ko oblečemo uniformo. Nekateri delodajalci ne razumejo Slovenske vojske, da nas potrebuje. In res nas. Tistim, ki vztrajamo, je to postal način življenja. Radi se učimo novih veščin. Pridobili smo osnovno vojaško znanje letnega in zimskega gorništvaja. Usposobili smo se za preživetje v gorskem svetu, preživetje v mrazu, spuščanje po vrvi čez daljše ovire, topografija nam ni neznanka. Naučili smo se veščin vojskovanja v gorskem svetu, veščin premikanja v gorskem svetu pozimi in poleti. Deležni smo bili transporta s helikopterji v gorah. Za že izobražene vojaške gornike se izvajajo usposabljanja vrvne tehnike in vojaškega reševanja v gorah. Znanje, ki smo ga pridobili v vojski, združujemo z znanjem in izkušnjami iz civilnega življenja in primarnih poklicev. Združitev nam pomaga pri reševanju marsikaterih težav v različnih okoliščinah. Teh okoliščin je čedalje več. Leta 2016 so se za pripadnike 4. gorske čete začeli vpoklicati tudi na služenje v miru. Tako smo velika pridobitev za 132. gorski polk. Vsekakor pa je služba v miru vzajemna. Ta se je sploh pokazala v časih koronavirusa, ko je posledično gospodarstvo trpelo. Številni rezervisti so se odločili za daljši vpoklic, saj se je marsikateri civilni delodajalec znašel v težavah.

Rezervisti smo bili udeleženi pri različnih nalogah. Pomagali smo številnim nesrečnim prebivalcem, ki jih je prizadela ujma. Sodelovali smo v mednarodni mirovni operaciji Kfor, na vojaški vaji ANA v Hohenfelsu, na domačih mednarodnih vajah Gorski udar, Preskok in Zvezda Triglava. Ne smem pozabiti na pripadnike 4. gorske čete, ki pomagajo pri izvedbi različnih usposabljanj, kot je MO RS in mladi, študentski tabor, pomoč pri izvedbi specializacije za Šolo za častnike ter predstavitev po šolah in vrtcih. Spet drugi opravljajo naloge v poveljstvu.

Pripadniki 4. gorske čete smo bili vpeti v številne naloge, ki smo jih uspešno opravili. Pridobili smo si zaupanje Slovenske vojske. Naša vloga je vse večja in v zadnjem času opravljamo tudi naloge pomoči policiji pri varovanju državne meje.

V ponos mi je, da so nas pripadniki 4. gorske čete pohvalili pripadniki tujih oboroženih sil in pripadniki Slovenske vojske. Ponosen sem na pripadnike 4. gorske čete, ker vem, da je vsak posameznik del zgodbe o uspehu.

Poročnik Dalibor Kondić

VOJAŠKO USPOSABLJANJE IN MEDNARODNO SODELOVANJE

132. gorski polk je najbrž mednarodno najbolj prepoznana enota Slovenske vojske. V letih obstoja enote so se na Bohinjski Beli redno vrstile mednarodne delegacije visokih vojaških in političnih predstavnikov, ki so zanimanjem opazovali predstavitvene vaje gamsov. Zlasti s transformacijo leta 2013 je mednarodno vojaško sodelovanje dobilo dodaten zagon.

Manevrski del polka se je udeleževal vaj Rock Prof skupaj s 173. zračnodesantno brigado ameriških oboroženih sil in 10. pehotnim polkom na OSVAD Poček, Capricorn v Avstriji, Platinum Lynx v Romuniji in Platynum Lion v Bolgariji. Zadnji dve vaji sta bili v sodelovanju s Korpusom mornariške pehote ZDA. Alpski izvidniški vod iz Poveljniško-logistične čete je izmenjaje s 1. gorsko četo sodeloval na mednarodni vojaški vaji Jadranski udar, na Madžarskem pa se je udeležil tudi vaje Clever Ferret 2017. Inštruktorji se udeležujejo vaj in usposabljanj v Italiji, kjer izmenjujejo izkušnje s področja vojaškega gorništvaja ter zaščite in reševanja.

Zadnjih sedem let je 132. gorski polk najbolj prepoznaven po zelo odmevni mednarodni vojaški vaji Zvezda Triglava (Triglav Star). Kot redni gostje na usposabljanje iz vojaškega gorništvaja in bojevanja na zahtevnem ter težko prehodnem terenu prihajajo enote oboroženih sil Velike Britanije (pehotne enote in kraljevi marinci oz. Royal Marine Commando) ter pripadniki Nacionalne garde iz Kolorada (1-157 Infantry Bn (Mountain)).

Izjemno zahtevna vaja od pripadnikov poleg pehotne taktike zahteva tudi obvladovanje gorniških veščin, torej premagovanje zahtevnega gorskega terena in bojevanje v takem okolju. Tretja dimenzija pa je okolje samo, ki je dovolj zahtevno samo po sebi, še preden enota sploh pride v stik z nasprotnikom.

Ravno zato je prvi del vaje namenjen individualnim veščinam pripadnika. To obsega pravilno uporabo vrvene ograje, spuščanje ob vrvi, postopke posameznika, skupine in oddelka na bojišču, pa tudi pravilno pripravo opreme, bivakiranje in preživetje v zahtevnem gorskem okolju. V drugem delu oddelki in vodi poenotijo postopke ter utrjujejo znanje v situacijskih scenarijih. Glavni del vaje, ki poteka na več kot 1000 metrov nadmorske višine in kjer lahko toplemu jesenskemu večeru sledi tudi zasneženo in megleno jutro, pa v marsičem razkrije tiste prave razsežnosti zahtevnosti bojevanja v gorskem okolju, ko se enota poleg utrujenosti, podhladitve ali toplotnega udara in zahtevnosti terena sreča še z izzivi logistike, slabo radijsko povezavo in seveda zagrizenim nasprotnikom.

Tuje enote so prepoznale raznovrstnost terena in predvsem kakovostno pripravo, načrtovanje ter vodenje vaje 132. gorskega polka. Zato se vsako leto vračajo na Bohinjsko Belo. Vaja pridobiva mednarodno prepoznavnost, in čedalje več je vojsk, ki si

želijo usposabljanja v gorskem svetu ravno v Sloveniji, na Bohinjski Beli, pri gamsih. Dokaz odličnega dela je tudi, da tuje enote na vaji Zvezda Triglava preverjajo svoje oddelke, vode in poveljniški kader. Enako velja za 1. gorsko četo 132. gorskega polka, pa tudi za štab, ki čas pred vajo in med njo uporabi za lastno usposabljanje.

Za nas pripadnike 132. gorskega polka vaja pomeni potrditev odličnega dela, znanja in požrtvovalnosti. Čas, ki nam je na voljo pred vajo in med njo, izkoristimo za popolno angažiranje lastnih enot, ki vsako leto znova dokazujejo, da ni neprehodnega in prezahtevnega terena. S popolno predanostjo in požrtvovalnostjo enote skrbimo za uspešno izvedbo mednarodne vojaške vaje, hkrati pa utrjujemo ugled 132. gorskega polka doma in v tujini.

Nadporočnik Jaka Bizjak

REŠEVALNA SKUPINA GORE

Slovenska vojska je na podlagi svojega poslanstva usposobljena in deluje tudi v zahtevnejšem okolju, kjer obstaja večja nevarnost nesreč in poškodb zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov ter nevarnosti.

Izvaja različne vrste podpornega delovanja (Furlan, 2006, Vojaška doktrina), to so zaščita, reševanje in pomoč (ZRP) ob naravnih in drugih nesrečah, zagotovitev varnosti, boj proti terorizmu, iskanje in reševanje, evakuacije nevojaškega osebja, sodelovanje s civilnimi organizacijami in zaščita kritične infrastrukture ter virov oskrbe.

V direktivi VIHRA so opredeljeni sredstva in sile, ki jih SV zagotavlja za izvedbo podpornega delovanja v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (VNDN) v obliki specializiranih zmogljivosti enot za namenske aktivnosti (npr. radiološki laboratorij, RKB izvidovanje in posredovanje, inženirska podpora, helikoptersko reševanje), logističnih zmogljivosti (transport, namestitve, prehrana, pitna voda itn.) in zmogljivosti za izvajanje fizičnih del pri odpravi posledic ali preventivnih aktivnostih zaščite, reševanja in pomoči.

Ena izmed specializiranih zmogljivosti po načrtu VIHRA je reševalna skupina GORE. Njena naloga je iskanje in reševanje, kadar se v gorah zgodi nesreča. To pomeni iskanje in reševanje v gorah, na težko dostopnih območjih in v težkih vremenskih razmerah (poplave, potres, nesreče v gorah in druge nesreče večjega obsega), tudi z uporabo helikopterja.

Reševalna skupina GORE deluje za potrebe iskanja in reševanja (IiR) ter zaščite in reševanja (ZiR) pripadnikov Slovenske vojske in udeležencev aktivnosti, katerih nosilec je Slovenska vojska, ob nesrečah v gorah. Zmogljivost se lahko aktivira tudi za uporabo IiR članov posadk zrakoplovov Slovenske vojske ob izstrelitvi pilota ali strmoglavljenju plovila.

Kljub temu da je skupina GORE po uradnih dokumentih opredeljena kot zmogljivost za ZiR, je bil del enote uporabljen že tudi kot zmogljivost ZRP celo v tujini (poplave v Bosni in Hercegovini leta 2014).

Po preoblikovanju gorske šole SV, pozneje Večnacionalnega centra odličnosti za gorsko bojevanje v Natov center odličnosti za gorsko bojevanje, je leta 2015 zmogljivost GORE prevzel 132. gorski polk. Njen vodja je trenutno stotnik Aleš Hočevnar, sestavljena pa je predvsem iz pripadnikov 132. gorskega polka. Zmogljivost sestavljajo štiri večje skupine, to so logistični element, skupina za klasično iskanje in reševanje, skupina za helikoptersko reševanje ter zdravstveno osebje, ki ga zagotavlja Vojaška zdravstvena enota.

Skupina za klasično iskanje in reševanje je žal le delno popolnena, zato kot samostojen element ni operativna, kljub temu da so njeni člani pridobili ustrezen naziv in redno izvajajo usposabljanja s tega področja. Ko se ji pridružijo člani helikopterske reševalne skupine, so skupaj zmožni opraviti tudi zahtevnejše naloge iskanja in reševanja.

Helikopterska reševalna skupina (HERS) je edina skupina te zmogljivosti, ki je popolnoma in polno operativna, njen vodja pa je stotnik Aleš Hočevar. HERS izvaja redna mesečna usposabljanja z uporabo helikopterjev (Bell 412, Eurocopter AS-532 AL Cougar) in usposabljanja iz klasične reševalne tehnike. Skupina sodeluje pri šolanju novih pilotov in tehnikov letalcev pri pridobitvi licenc za reševanje v gorah ali za upravljanje z vitlom. Redno izvaja prikazne vaje reševanja na različnih dogodkih ter različne oblike oskrbe in evakuacije »poškodovanih« vojakov na mednarodnih vojaških vajah v Slovenji (MVV Zvezda Triglava). Pogosto pomaga tudi pri helikopterskih prevozih tovora na težje dostopnem terenu in opravlja druge naloge.

Leta 2018 so pripadniki sodelovali pri dveh zelo odmevnih dogodkih. Prvi je bil prevoz obnovljenega Aljaževega stolpa na vrh Triglava s helikopterjem AS-532 AL Cougar. Drugi, tehnično veliko zahtevnejši pa je bil prevoz obnovljenega kipa nadangela Mihaela na vrh zvonika cerkve v Piranu. Ker je bilo treba kip postaviti točno na nosilni drog na vrhu zvonika, je bilo potrebnega veliko koordiniranja med posadko helikopterja Bell 412 ter obema reševalcema letalcema na zvoniku.

Pri zahtevnejših oblikah usposabljanj ali pohodov v visokogorje je vzpostavljeno dežurstvo pripadnikov HERS za potrebe helikopterskega reševanja ob nesrečah. Zadnja leta se povečuje sodelovanje Slovenske vojske z drugimi tujimi oboroženimi silami na področju gorništvu oziroma izvajanja vojaških mednarodnih vaj in sodelovanja na usposabljanjih v visokogorju. Pripravljenost na izvedbo reševanja v gorskem svetu je pomembna z vidika zagotavljanja zdravstvene oskrbe za udeležence aktivnosti.

Občasno se sicer zgodi, da je dežurna ekipa aktivirana za izvedbo reševanja pripadnikov Slovenske vojske, k sreči pa do zdaj ne opažamo posredovanj s hujšimi poškodbami. V preteklem obdobju je skupina sodelovala tudi ob strmogavljenju ultralahkega letala na težko dostopnem terenu v okolici Bovca. Helikopterska posadka in reševalec letalec (pripadnik HERS) sta pomagala drugim službam s prevozom osebja na težko dostopen teren in pri prevozu razbitin letala.

Da postaneš vojaški helikopterski reševalec letalec, moraš biti najprej vojaški ali civilni gorski reševalec, potem pa je treba opraviti še usposabljanje za vojaškega reševalca letalca po veljavnem programu usposabljanja. Zaradi specifičnosti zahtevanih znanj pridobivanje kadrov ni omejeno le na 132. gorski polk, temveč je usposabljanje odprto za vse pripadnike Slovenske vojske.

*Stotnik Aleš Hočevar,
vodja zmogljivosti GORE*

132. GORSKI POLK IN ŠPORT

NAJBOLJŠI V ŠPORTU

Pisalo se je leto 2013, ko je 132. gorski polk prvič prišel do naslova najbolj športne enote SV. Od takrat smo nepremagljivi. Leta 2021 smo osvojili že osmi zaporedni naslov. Pisala se je zgodovina, že zdaj lahko rečem, da bo težko kadar koli katera koli enota SV premagala tak niz naslovov. Verjamem, da se najprej vprašate, ali mi cele dneve samo »športamo«. Brez slabe vesti lahko rečemo, da je prej nasprotno kot tako. Poleg vseh nalog, ki jih imamo kot polk, se vedno najde motivacija za šport. Radi migamo, radi se družimo, kar pa je najpomembnejše, ostajamo povezani in timski. Zavedamo se, da v službi domovine ni individualizma, le dober kolektiv zmora premagati napore in opraviti naloge. Zagotovo to dokazujemo z uspešnimi usposabljanji doma in v tujini, pa tudi na športnih tekmovanjih. Kako zelo znamo dihati drug z drugim in drug za drugega, dokazuje tudi to, da smo večkratni zmagovalci v kolektivnih športih: v patroljnem teku na smučeh, patroljnem teku – Brajnikov memorial, tekmovanje oddelkov – štirikrat zapovrstjo, malem nogometu in košarki. V svojih vrstah imamo izjemne športnike na svojih področjih: najboljšega šahista v SV višjega vodnika Mateja Keršiča, najboljšo v športni orientaciji stotnico Mojco Flerin Drevenšek, najboljšo v teku na smučeh vojakinjo Jernejo Mihevc, NAJ športnika SV štabnega vodnika Janeza Pretnarja in še bi lahko naštevali.

Sama se ukvarjam s športom že vse življenje, to je postal moj način življenja. Zjutraj namesto kavice malo teka, da se telo prebudi in kri zaokroži, in takoj je dan lepši. Ko sem leta 2003 vstopila v SV, se je zgodila ena od prelomnic v mojem življenju. Po študijskem obdobju nemiganja sem hitro spoznala, da biti vojak brez kondicije ni prava kombinacija. TVSU, ki sem ga opravljala v Vipavi, me je spodbudil, da sem ponovno začela trenirati. Zanimalo me je vse, kateri koli šport mi je prišel na ušesa, sem se želela v njem preizkusiti. To je tudi razlog, da sem postala tako vsestranska športnica. To pa mi je prišlo prav v naslednjih letih, ko so v Slovenski vojski potekala prvenstva SV v različnih športnih disciplinah. Leta 2005 je prvič potekala podelitev za NAJ športnika SV. Dosegla sem največ točk in tako prvič zmagala za NAJ športnico SV. Vendar ne zadnjič, od takrat sem prav vsako leto stala na zmagovalnem odru, lahko se pohvalim, da sem osvojila naslov NAJ športnice SV kar 13-krat do zdaj. In verjamem, da to še ni zadnji naslov. Moj moto je: Le jasen cilj je cilj, ki ga lahko dosežemo.

Dobro se zavedam, da smo najprej vojaki, in ne športniki, moramo pa se VSI zavedati, da bo le psihofizično dobro pripravljen vojak sposoben opravljati dodeljene naloge. Prizadevamo si za odličnost in odličen vojak je lahko le tisti, ki je odlično strokovno

usposobljen, odlično strelsko usposobljen in odlično psihofizično pripravljen za vse naloge, ki jih prinaša sodobni svet.

Na tem mestu se lahko zahvalimo prav vsem poveljnikom, ki so v tem času poveljevali 132. gorskemu polku, saj so brezkompromisno, srčno in z največjim veseljem podpirali in bodrili, da so se ekipe in posamezniki lahko pripravljali na posamezna tekmovanja in zastopali barve naše enote doma in v tujini.

Nazadnje in najpomembnejše se posebej zahvaljujem našim družinam. Brez njihove spodbude in brezkompromisne podpore tega ne bi dosegali. Ure, dneve, tedne, kadar nas ni zraven, mislijo na nas, nas bodrijo v težkih časih, nas občudujejo v dosežkih, ne da bi od nas zahtevali kar koli. Ponosna sem, da sem lahko del te zgodbe. HVALA VAM.

Stotnica Mojca Flerin Drevenšek

MEDNARODNO TEKMOVANJE ODDELKOV SLOVENSKE VOJSKE

Voditeljstvo je najbolj vplivno na ravni oddelka, torej v enoti, kjer dolžnost opravlja večina vojakov in nižjih podčastnikov. Oddelek je osnovna enota na najnižji taktični ravni. Vojake v oddelku povezuje poveljnik oddelka, ki ima neposreden vpliv na njihova vojaška življenja. Vojaki se nikoli ne bojujejo sami, temveč jih povezuje nevidna in nezlomljiva vez, ki je skovana skozi vsakdanje izzive, stiske, težka terenska usposabljanja, in nikoli prekinjena podpora, ki jo dajejo drug drugemu. Naj bo to bojna naloga ali civilno vojaško sodelovanje, vedno gre za človeka na tvoji desni in levi strani. Pravi vodje, tako desetniki kot podčastniki, se morajo zavedati, da se je vedno treba ravnati po teh prioriteta: naloga, moštvo in jaz. Ko ima vsak posameznik to miselnost, se to kaže v odlično opravljenih nalogah.

Zmagovalen oddelek mora biti koheziven, visoko izurjen v individualnih veščinah in bojnih postopkih, discipliniran, motiviran in psihofizično pripravljen na katero koli nalogo na vseh terenih in v vsakem vremenu. Takrat je oddelek pripravljen za boj in zmago, kar so naši oddelki v zadnjih štirih letih tudi dosegli – zmago z veliko prednostjo.

Vsak oddelek mora podpirati profesionalna, visoko motivirana in izurjena podčastniška linija, ki je predana doseganju svojega poslanstva, sledi vrednotam Slovenske vojske, ki si prizadeva za doseganje predpisanih standardov na vseh ravneh in ki ima zavedanje, kaj je bojovniški etos, ter ga tudi uveljavlja vsak dan, v službi in doma.

Tekmovanje oddelkov Slovenske vojske z mednarodno udeležbo traja tri dni. Prvi dan se začne z uvodno slovesnostjo, žrebanjem startnih števil, usklajevalnimi sestanki vodstva tekmovanja s poveljniki oddelkov. Drugi dan pred startom poveljnik oddelka sprejme nalogo, izda ukaz, oddelek pripravi in načrtuje premik, prvič stehtajo nahrbtnike, vodstvo pregleda predpisano opremo, in ko je oddelek pripravljen, začne boj na

2018

Vvod. Samo Bricelj
Des. Dejan Pejić
Des. Domen Šivic
Pdes. Kristijan Červinski
Pdes. Jaka Škof
Voj. Mario Crnovič
Voj. Emil Musič
Voj. Matic Jeglič
Voj. Andrej Benčina

2019

Vvod. Samo Bricelj
Des. Dejan Pejić
Des. Domen Šivic
Voj. Žiga Vegnuti
Pdes. Jaka Škof
Voj. Mario Crnovič
Voj. Emil Musič
Voj. Matic Jeglič
Voj. Uroš Ribič

2021

Vvod. Anže Rovan
Des. Dejan Pejić
Des. Mario Crnovič
Voj. Bor Kozinc
Voj. Klemen Lunder
Voj. Anže Rožič
Voj. Andrej Bašek
Voj. Matic Jeglič
Voj. David Selan

2022

Vod. Blaž Sedej
Des. Dejan Pejić
Des. Uroš Ribič
Voj. Erazem Grašič
Voj. Klemen Lunder
Voj. Luka Flander
Voj. Andrej Bašek
Voj. Michel Jeriha Skočir
Voj. Jure Aleš

progi, dolgi 20–25 kilometrov. Na njej se spopadejo z bojnimi postopki oddelka, individualnimi veščinama, voditeljsko oviro, metom ročne bombe, potiskanjem bojnega vozila (Svarun, Valuk), premagovanjem vodnih ovir. Ob vsem skupaj mora biti oddelek izurjen v orientaciji. Na cilju ponovno sledi končno tehtanje. Letos so oddelki prvi dan končali s prenočitvijo v patroljni bazi. Tretji dan sledi premik po novi trasi z novimi delovnimi točkami, ki obsegajo individualne vojaške veščine, kolektivne naloge (menjava gume na HMMWV), met ročne bombe, bojno preverjanje gibalnih sposobnosti ter streljanje oddelka iz različnih zaklonov na razdalji do 200 metrov.

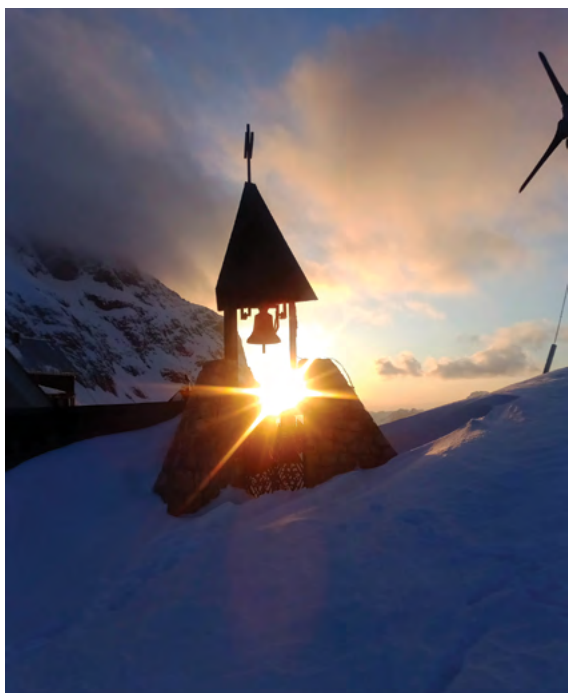
Kako bi lahko preprosto odgovoril na vprašanje, kaj je tekmovanje oddelkov? Najtežja vojaška preizkušnja, kjer ob pretiranem naporu marsikdo izkusi zunajtelesno izkušnjo. Nemogoče je z besedami opisati, koliko motivacije in predanosti za doseganje skupnega cilja so naši oddelki prikazali, za to si preprosto moral biti tam in doživeti.

Tekmovanje oddelkov je edino pravo vojaško, in ne zgolj športno tekmovanje, ki ga Slovenska vojska ima in na katerem se pokaže, kateri vojaki, vodje skupin, podčastniki so najboljši v Slovenski vojski in v mednarodnem okolju. Z velikim ponosom je oddelek 1. gorskega voda, 1. gorske čete, 132. gorskega polka letos že četrtoč dvignil pokal zmagovalca.

Ponosen sem na vse gamse, s katerimi sem tekmoval, in na vse vojake ter podčastnike, ki ste nadaljevali z doseganjem uspehov. S ponosom zagotavljam, da vas bom tudi v prihodnosti podpiral, usmerjal in mentoriral.

*Štabni vodnik Samo Bricelj,
vodni podčastnik 1. gorskega voda
1. gorske čete*

METEOROLOŠKO OPAZOVANJE NA KREDARICI

Zaradi pomena visokogorskih meteoroloških opazovanj na Kredarici sta Agencija Republike Slovenije za okolje in Slovenska vojska leta 2005 podpisali sporazum o spremljanju vremena, sestave snega in plazov v visokogorju. Na podlagi sporazuma vojska zagotavlja štiri meteorološke opazovalce, helikoptersko oskrbo meteorološke postaje in menjavo moštva, ki običajno poteka v izmenah po deset dni. Moštvo v izmeni sestavljata uslužbenec agencije in pripadnik Slovenske vojske. Helikopterska enota Kredarico oskrbuje z živili, kurilnim oljem, plinom in drugimi potrebščinami.

V prvo skupino meteoroloških opazovalcev smo bili najprej izbrani trije pripadniki: Zvone Sinkovič, Milan Kos in Rado Jeklar. Leta 2010 se nam je pridružil Franci Mežan, leta 2013 Marko Zorman in leta 2021 Klemen Bohinc. Skupina meteoroloških opazovalcev je bila že od ustanovitve nastanjena v Vojašnici Boštjana Kekca v formacijski sestavi 132. gorskega polka. Takrat smo bili neposredno podrejeni poveljniku polka. Poleg dela na Kredarici smo opravljali dela in naloge v polku, kot so vodnje pohodov, usposabljanje iz gorniških veščin in na področju logistike. Leta 2013 je bila skupina prerazporejena v 15. polk

vojaškega letalstva. Od takrat je meteorološka skupina pod poveljstvom 15. polka vojaškega letalstva, nastanjena pa še vedno v Vojašnici Boštjana Kekca.

Poleg skupne nastanitve v vojašnici nas s 132. gorskim polkom povezuje veliko več. Pripadniki meteorološke skupine prihajamo iz vrst 132. gorskega polka, kjer smo dobili osnovna znanja iz vojaškega gorništv. Sam sem vojaški in civilni gorski reševalec, medtem ko so drugi pripadniki skupine vojaški gorniki, Milan Kos pa je tudi civilni planinski vodnik. Glavna naloga pripadnikov meteorološke skupine na Kredarici je odčitavanje in posredovanje podatkov z meteoroloških naprav. Delo na takšni dolžnosti zahteva pripadnika z ustrežno psihofizično pripravljenostjo ter usposobljenostjo iz gorniških veščin in preživetja v gorskem svetu. Delo v izmeni običajno poteka od 3.30 do 22. ure. Poleg odčitavanja podatkov meteoroloških naprav delo obsega tudi vzdrževanje koč, naprav v koči in okolici. Meteorološka postaja na Kredarici je na višini 2515 metrov. Lahko bi rekel, da na takšni nadmorski višini delamo v izrednih razmerah. Delo v takšnem okolju zaznamuje zahtevno gorsko okolje. Devet mesecev (od oktobra do junija) smo praktično sami, delo pa zaznamujejo rutinske naloge in izoliranost od vojaškega in civilnega okolja. Menjave moštva potekajo s helikopterjem iz Vojašnice Boštjana Kekca glede na vremenske razmere. Hkrati s helikopterjem peljemo tudi surovine za svojo izmeno. Bili so tudi primeri, ko helikopterja ni bilo zaradi neugodnih vremenskih razmer. Takrat moramo pripadniki podaljšati izmeno, včasih tudi prek 20 dni (rekord je 24 dni). V izrednih razmerah moramo menjavo opraviti peš. Vremenske razmere so pri nalogah na taki nadmorski višini lahko izredno zahtevne, in sicer močnejše ultravijolično sevanje, višje koncentracije ozona, mraz, zmrzali, veter s hitrostjo čez 100 kilometrov na uro in snežni zameti.

Od ustanovitve meteorološke skupine Slovenske vojske na Kredarici smo pripadniki skupine sodelovali pri vsaj dvajsetih reševalnih akcijah ponesrečencev s srečnim koncem. Nekatere nesreče pozimi in poleti, pri katerih smo sodelovali, pa so se končale tragično. Nema lokrat se zgodi, da smo pripadniki meteorološke skupine prvi na kraju nesreč, ki se najpogosteje zgodijo zaradi plazov, zdrsov, neprevidnosti ter pomanjkanja znanja, izkušenosti in usposobljenosti planincev. Menim, da je za uspešno delovanje meteorološke skupine Slovenske vojske izrednega pomena uspešno sodelovanje s 132. gorskim polkom in tudi sama lokacija Vojašnice Boštjana Kekca, ki je izhodišče za logistično oskrbo meteorološke postaje na Kredarici.

*Štabni vodnik Rado Jeklar,
podčastnik meteorološki opazovalec*

IZ ŽIVLJENJA GAMSOV

